

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 91

28 листопада 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюллетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 91 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
[www.nbuv.gov.ua/siaz.html](http://www.nбуv.gov.ua/siaz.html)

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
Аналітичний ракурс	
Симоненко О.	
Аналіз зарубіжних ЗМІ щодо шансів підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС	6
Горовая С.	
В США недовольны решением украинского правительства.....	26
Законодавча влада	32
Виконавча влада	40
Політика	63
Економіка	68
Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	71

У ЦЕНТРІ УВАГИ

У Вільнюсі починає роботу Саміт «Східного партнерства»

Сьогодні, 28 листопада, у столиці Литви Вільнюсі почався Саміт країн «Східного партнерства». Форум триватиме до 29 листопада.

У Вільнюс прибудуть представники всіх шести країн-учасниць партнерства. Це Вірменія, Азербайджан, Білорусія, Грузія, Молдова і Україна.

Україну на Саміті представить Президент В. Янукович, а також лідери опозиції В. Кличко, А. Яценюк та О. Тягнибок.

Раніше планувалося, що на цьому Саміті вранці 29 листопада Україна підпише Угоду про асоціацію та зону вільної торгівлі з Євросоюзом. Підготовка до підписання документа велася кілька років і зводилася до деяких ключових змін у законодавстві України, а також до вирішення проблеми вибіркового правосуддя, зокрема питання ув'язнення Ю. Тимошенко.

Однак 21 листопада Кабінет Міністрів України прийняв рішення про призупинення процесу підготовки до підписання Угоди. Це стало приводом для проведення масових акцій протесту по всій Україні.

Незважаючи на це, головною інтригою Саміту, як і раніше, залишається питання підписання Україною Угоди про асоціацію з Євросоюзом і розширеної угоди про зону вільної торгівлі. Питання все ще залишається відкритим – в проекті декларації Саміту у Вільнюсі залишили згадку про асоціацію з Україною. Незважаючи на рішення Києва призупинити підготовку до підписання документа, головуюча в Раді ЄС Литва – організатор форуму – все ще сподівається, що українська влада в останню хвилину передумає.

Повідомляється також, що Європейський Союз має намір розглянути на політичному рівні можливість тристоронніх переговорів у форматі Україна-ЄС-Росія в ході Саміту «Східного партнерства» у Вільнюсі.

Також на порядку саміту залишаються угоди про асоціації (включаючи угоду про вільну торгівлю) з Грузією і Молдовою, парафування яких ніхто не відміняв. Згідно з останньою інформацією Єврокомісії, на Саміті також планується підписати угоду про рамкову участь Грузії в операціях ЄС з врегулювання криз і парафувати угоду про єдину авіаційну зону з Україною.

У перший день Саміту Президент Литви Даля Грібаускайте, глава Євроради Херман ван Ромпей і голова Єврокомісії Жозе Мануел Баррозу подискутують на тему ситуації з Україною. Завершиться четвер робочою вечерею глав держав-членів Євросоюзу і їх шести східноєвропейських колег. Підписання угод намічено на 29 листопада (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 28.11; *Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 28.11; *УРА-Інформ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 28.11).

Президента Національної академії наук Б. Патона вітають з 95-річчям

Президент України В. Янукович:

«Шановний Борисе Євгеновичу! Прийміть мої ширі вітання з нагоди Вашого славного 95-річчя. У вітчизняну історію Ви увійшли як видатний державний діяч, вчений світового рівня і талановитий організатор української науки. Завдяки Вашим унікальним відкриттям і технічним розробкам Україна стала лідером із багатьох напрямів технічного прогресу», – йдеться у привітанні, оприлюдненому на сайті глави держави в середу.

В.Янукович глибоко переконаний, що надзвичайна працьовитість, цілеспрямованість, активна життєва позиція і невищерпний інтелект Б. Патона ще багато років «служитимуть мудрим керівництвом для нових поколінь української наукової еліти, вестимуть нашу молоду державу до вершин економічного розвитку».

«Сердечно бажаю Вам, дорогий Борисе Євгеновичу, міцного здоров'я, натхнення, родинного затишку, щасливого і радісного довголіття», – побажав Президент України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Прем'єр-міністр М. Азаров:

«Ваше життя – приклад безмежної відданості справі, вірності обраному раз і назавжди життєвому шляху, на якому Ви досягли вражаючих успіхів, – написав Прем'єр-міністр у вітальній адресі. – Завдяки невтомній праці на науковій ниві Ви здобули світову славу і визнання наукової спільноти».

Глава уряду зазначив, що за час майже 60-річного керівництва Б. Патона Інститутом електрозварювання імені Є. О. Патона цей науковий заклад перетворено у всесвітньо відому установу, в якій проведено фундаментальні дослідження та створено прикладні розробки світового рівня в багатьох галузях економіки – від металургії і металообробки до медицини і космічних технологій. Створено нову галузь металургії – спеціальну електрометалургію, одержано унікальні композиційні матеріали, новітні конструкційні і функціональні матеріали ХХІ століття.

«Понад 50 років Ви є президентом Національної академії наук України. Протягом цього часу Академія перетворилася на один із найбільших наукових центрів Східної Європи, в якому створено міцні підвалини розвитку фундаментальних і прикладних досліджень, розроблення новітніх технологій та їх масштабного застосування в промисловості і сільському господарстві, медицині і освіті, культурі і мистецтві, – наголосив М. Азаров у привітанні. – Бажаю Вам міцного здоров'я, наснаги та невичерпної енергії, нових творчих злетів і досягнень у розбудові Національної академії наук заради подальшого науково-технологічного та інноваційного розвитку нашої держави» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Симоненко О. наук. співроб. СІАЗ, канд. політичних наук

Аналіз зарубіжних ЗМІ щодо шансів підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

Європейські газети переповнені у ці дні публікаціями про Україну – оглядачі та експерти на Заході оцінюють шанси Європи і Росії у боротьбі за переважаючий вплив на Київ. Аналітики вважають, що «листопад може виявитися тим місяцем, котрий визначить успіх чи провал стратегічного плану Путіна», а ключовою стане, як кажуть експерти, саме Україна, яка має визначитися 28 листопада на саміті ЄС у Вільнюсі, чи йти їй у Європу, чи ж у Євразійський союз.

До того ж прийняття 21 листопада постанови Кабміну про призупинення підготовки до підписання Угоди про асоціацію дало європейським дипломатам черговий інформаційний привід висловити своє ставлення до перебігу подій в Україні.

На перших сторінках **західних видань** публікуються сотні статей про Українську державу.

«Зволікання України сприймають як перемогу Володимира Путіна» – статтю під таким заголовком публікує **The Guardian**.

Європейським сподіванням зманити Україну з орбіти Москви за допомогою договору про вільну торгівлю та перспективу членства в ЄС було завдано удару, повідомляє автор статті **I. Трейнор**.

Бездіяльність Києва було витлумачено як спробу Президента В. Януковича тягнути час, а Кремль отримав нові очки в суперництві з ЄС за вплив на пострадянському просторі, йдеться в статті.

У вересні цього року В. Путін вже здобув значну перемогу, коли Вірменія зробила різкий розворот, «махнувши рукою» на роки переговорів з Євросоюзом, і оголосила про вступ до очолюваного Росією Митного союзу.

Головна вимога Європи до України – це відмова від «вибіркового правосуддя», тобто від використання судової системи з політичною метою. Це стосується і справи Ю. Тимошенко, чиє звільнення є обов'язковою умовою для підписання угоди. Дипломати в Брюсселі заявляють, що шанси на підписання Угоди у Вільнюсі падають, проте, на їхню думку, Україна може балансувати між Європою і Москвою аж до останньої хвилини.

«Домовленість щодо Тимошенко на грані зрыву», – констатує австрійська **Die Presse**. Укладення Угоди про асоціацію та вільну торгівлю між ЄС і Україною опинилося під загрозою, оскільки Верховна Рада не виконала поставлену ЄС умову – не схвалила законопроекту, що дозволяє Ю. Тимошенко виїхати на лікування до Німеччини.

Політичний оглядач Frankfurter Allgemeine Zeitung К. Шуллер вважає, що В. Янукович намагається виграти час: «Раніше політик уже давав обіцянку підписати законопроект, який дозволив би відпустити Тимошенко на лікування до Німеччини, проте його люди в парламенті затягнули роботу з цього питання і, врешті-решт, зірвали її». Зволікання, продовжує журналіст, могло б мати «далекосяжні наслідки для України, яка стоїть на історичному роздоріжжі». Країні, що перебуває у скрутному фінансовому становищі – як відомо, агентство Standard & Poor's оцінило вірогідність дефолту в Україні у 44 % – терміново необхідна допомога, яку їй пропонують як Євросоюз, так і Росія.

«Обидві пропозиції, в свою чергу, мають для Януковича свої підводні камені», – розповідає К. Шуллер. Якщо він «вступить до Митного союзу з Росією, за розширення якого тепер взявся президент Путін, Україна отримає знижку на газ, але в тривалій перспективі Янукович ризикує перетворитися на дрібного князька у сфері гегемоністських інтересів Росії». Асоціація ж з ЄС, йдеться далі, договір про яку вже підготовлений і тільки чекає на підписання, дав би країні чимало «переваг у сфері торгівлі, але для цього українському лідеру необхідно виконати вимогу європейців і випустити Тимошенко».

В. Янукович, упевнений автор, «веде небезпечну гру. Немов наречена, яка опинилася між двох кавалерів, він намагається зіштовхнути лобами Москву і Брюссель». Його постійні погрози переметнутися на інший бік, додає *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, всього-на-всього спрямовані на те, щоб обидві сторони запропонували йому щось більше.

Впливовий американський експерт, колишній член Ради з міжнародних відносин США У. Мід на сторінках європейського варіанту видання **The Wall Street Journal** також пише про своєрідний апогей боротьби між Росією та Європою за Україну напередодні саміту ЄС 28 листопада у Вільнюсі, де Київ мав би підписати доленосну угоду з ЄС. Автор вважає, що Україна вкрай необхідна В. Путіну як своєрідний імператорський вінець його Євразійського союзу. «Повернення України дозволить Володимиру Путіну, – як зауважує У. Мід, – стати Володимиром Великим і opinитися на одному рівні з Петром Першим, Катериною Великою та Олександром Первішим». «У Росії чимало причин, з яких вона хоче повернути колишню імперію. Контроль над Грузією, Вірменією та Азербайджаном дасть Росії більший вплив на світові ринки нафти і газу», – міркує У. Мід. Центральна Азія багата ресурсами, і в Росії викликають занепокоєння амбіції Китаю та ісламістів у цьому регіоні. Балтійські республіки займають територію, яку Росія вважає важливим форпостом перед обличчям Заходу і НАТО, пише він. «Але, без сумніву, і з практичного, і з психологічного погляду перлиною в короні втраченої російської імперії є Україна», – вважає автор. «Повернувшись Україну до кола однодумців, Росія знайшла б потенціал стати такою великою європейською державою, чиї інтереси ЄС не зміг би ігнорувати», – йдеється в статті.

Способом, обраним В. Путіним для відтворення Росії як великої держави, став Євразійський союз, продовжує У. Мід, підкреслючи, що першим кроком на шляху до нього є вступ до Митного союзу. «Казахстан і вічно покірна Біларусь вже погодилися. Вірменія оголосила про свої наміри вступити до Митного союзу. Прем'єр-міністр Грузії стверджує, що його країна подумає над вступом, якщо Росія поверне їй (...)

Абхазію і Південну Осетію», – зазначає автор. У Кремля були причини для оптимізму щодо України відтоді, як В. Янукович здолав свого головного суперника – прозахідно налаштовану Ю. Тимошенко, звільнення якої вимагає ЄС, визнає політолог. «Неясно, що буде робити Президент В. Янукович. Звільнення Тимошенко стане для нього гіркою пігулкою, і Україна може вирішити, що ціна, призначена Європою, занадто висока. Однак путінський режим так налякав Україну, що навіть деякі з природних союзників Росії в країні почали дивитися на Захід», – наголошується в статті.

Якщо В. Путін втратить шанс повернути Україну, це стане найбільш потужнім ударом по його авторитету з часу появи його на російській політичній сцені, наголошує згаданий експерт. На думку У. Міда, Президент В. Янукович і його союзники хочуть примусити Росію та Євросоюз змагатися один з одним за підтримку України і ставки зараз надзвичайно високі, особливо для В. Путіна.

Якщо Україна підпише Угоду про асоціацію із Євросоюзом на саміті у Вільнюсі, це буде найбільшою геополітичною поразкою сучасної Росії, пише **польське видання «Nowa Europa Wschodnia»**. У Москві та Брюсселі знайдеться мало тих, хто не поділяє думку, що підписання Україною Угоди про асоціацію з ЄС – це найбільша поразка сучасної Росії, яка завершує період геополітичної трансформації «сірої зони» Східної Європи, що з'явилася після розпаду СРСР. Якщо політична та економічна орієнтація країн Балтії, Білорусі або Молдови не настільки сильно впливають на баланс сил в регіоні, то рішення України змінює не тільки російсько-українські відносини, а й характер контактів Росії з усією Європою. Вибір Києва – зовсім не свідчення втілення в життя конкретної послідовної стратегії зовнішньої політики: стратегією України була якраз відсутність ясного визначення власної політичної приналежності та економічної орієнтації, зазначає видання.

Якщо Україна не підпише Угоди у Вільнюсі, теоретично вона зможе підписати її у майбутньому на будь-якому засіданні Ради Європейського Союзу, що відбувається на рівні

міністрів. Але на практиці провал підписання Угоди на цьогорічному саміті «Східного партнерства» може заморозити рух Києва до Європи – потенційно на тривалий час, – зазначив **колишній польський президент та представник спостережної місії Європарламенту О. Кваснєвський**. Він повідомив журналістам, що непідписання угоди у Вільнюсі означатиме «перенесення її на невизначений час». «Хоча дане рішення (призупинення процесу підготовки до укладення Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом) обумовлене економічними труднощами, безпрецедентний тиск з боку Росії також зіграв роль. Росіяни використовували весь арсенал своїх можливостей в Україні. Всі українські президенти будуть прагнути балансувати між своїм великим сусідом на Сході і Заходом», – резюмував в ефірі польського телеканалу TVN24 О. Кваснєвський.

За словами О. Кваснєвського, Україна стоїть над прівою, і уряд у цій ситуації вирішив прийняти «короткострокове» рішення, жертвуючи довгостроковими перспективами. «Угода про асоціацію принесла б ефекти в довгостроковій перспективі, а домовленість, якої, ймовірно, досягли голови урядів (України і РФ) М. Азаров і Д. Медведев у Петербурзі, дає перепочинок на найближчі кілька місяців», – сказав екс-президент Польщі і додав, що повернутися до теми підписання Угоди з Україною Євросоюз може вже після 2015 р.

Та попри все екс-президент Польщі заявив, що до кінця не втратив надію на підписання угоди про євроінтеграцію України у Вільнюсі.

В свою чергу, повідомляє Rzeczpospolita, відомий **польський євродепутат Я. Саріуш-Вольський** також оцінив шанси на підписання Угоди ЄС з Україною про асоціацію. Ці шанси, як прогнозує польський політик, «перед самітом у Вільнюсі цього місяцяпадають, і, як виглядає, Україна залишиться в сумнівах між Сходом і Заходом». На думку Я. Саріуша-Вольського, незважаючи на великі сподівання європейських прихильників України на цю угоду, «до історичного порозуміння правдоподібно не дійде». «Виглядає так, що рішення Києва з цього питання вже ухвалене і пропозиції Росії та роз-

мови з президентом Володимиром Путіним є тими, які вибирає Віктор Янукович», – сказав польський євродепутат у Варшаві польському радіо. Я. Саріуш-Вольський також зазначив: «Президент Янукович надає перевагу своєму переобрannю на посаду під час виборів 2015 р. над створенням для України нових європейських горизонтів».

Такої ж думки дотримується і **депутат Європарламенту від Польщі К. Лісек**, вважаючи, що Президент України В. Янукович вирішив не підписувати Угоду про асоціацію з Європейським Союзом у цьому році. «Думаю, що рішення вже прийнято Президентом Януковичем – не підписувати Угоду про асоціацію цього року. Можливо, ми повернемося до підписання в 2015 році», – сказав К. Лісек. «В умовах, коли у західного світу немає відповіді на проблему газу, на мою думку, Президент Янукович прийняв рішення відкласти весь процес», – додав євродепутат від правлячої в Польщі партії «Громадянська платформа». «Зустріч Януковича з Путіним, події у Верховній Раді – все це вказує на те, що немає волі до вирішення проблеми Ю. Тимошенко, а якщо немає волі в питанні Тимошенко, то, на мою думку, немає на сьогоднішній день і волі до підписання Угоди про асоціацію з ЄС саме з боку України», – сказав він. «Без України успіху у Вільності не буде, тому що з усіх учасників «Східного партнерства» Україна є не лише найбільшою, але і найважливішою країною. Україна є символом і сусідом Польщі та інших країн ЄС», – зазначив євродепутат. «Буде нам дуже прикро. Весь час є якась надія, яка у нас жевріє, що все ще може бути інакше, але зараз все вказує на те, що в даний час не можемо бути оптимістами», – заявив К. Лісек.

Зазначимо, що більшість громадян Польщі (54 %) підтримує членство України в ЄС. Водночас 64 % опитаних висловлюються за поглиблення співпраці ЄС з країнами «Східного партнерства». Такі результати опитування Центру досліджень громадської думки (CBOS), проведеного в листопаді. «Поляки підтримують європейські праґнення України, хоча членство цієї країни в ЄС вони вважають віддаленою перспективою. Більше половини опитаних (54 %) вважає, що Україна має

стати членом ЄС, але не потрібно з цим поспішати», – йдеться в дослідженні CBOS. Зазначається, що за негайнє приєднання України до ЄС виступає лише 20 % опитаних, а 9 % поляків відкидає можливість членства України у ЄС.

В той же час, 45 % українців вважають, що країна має підписати Угоду про асоціацію з Євросоюзом, лише 14 % серед варіантів інтеграції України обирають вступ до Митного союзу. Про це свідчать результати дослідження, яке GfK Ukraine здійснила у жовтні 2013 р.

Свій прогноз щодо шансів України підписати Угоду про асоціацію з ЄС на саміті у Вільнюсі дав **євродепутат від Словаччини Е. Кукан**. «На сьогодні поки що нічого не можна сказати напевне, інтенсивні переговори між сторонами тривають. ... Водночас ми спостерігаємо за активними переговорами Києва з російським керівництвом. Гадаю, через кілька днів ми побачимо, до чого воно йде. Річ у тім, що у Брюсселі всі сподіваються, що угода з Україною таки буде підписана. Я сказав «сподіваються», оскільки в європейських інституціях існує і раціональне розуміння того, що Президент Янукович має прийняти дуже складне рішення. Ситуація, в якій він нині опинився, дуже непроста. Він має в руках солідну карту – Україну з її потужним економічним потенціалом, природними ресурсами, давньої історією, гордими і працелюбними людьми. Це стратегічно сильна карта. Якщо він зіграє правильно – принесе своїй державі великі вигоди. Якщо зробить помилковий хід – поставить під загрозу подальший євроінтеграційний розвиток України. Українському Президенту немає кому допомогти. Звідусіль на нього тиснуть, різні сторони підштовхують його у вигідному для себе напрямку. Економічна ситуація в Україні невтішна, їй потрібні гроші. У Євросоюзу цих коштів нема, у Росії – є. Можливо, я помиляюся, але, на мою думку, саме цей фактор відіграватиме остаточне рішення щодо Угоди про асоціацію з ЄС. Ми ж чітко заявили про бажання мати Україну на своєму боці. І українські лідери знають, що для цього потрібно: зміна виборчого законодавства, законодавче підтвердження тому, що проблема виборкового право-

суддя в Україні більше не виникатиме, і впровадження тих реформ, які потрібні для втілення положень угоди.

...У європейських інституціях добре знають, що щось не-передбачуване і неочікуване може трапитися в Україні будь-якої миті. Тому багато хто в Брюсселі вірить, що таке диво може трапитися й цього разу. Але я особисто в дива не вірю. Гадаю, у цьому питанні нам варто бути приземленими реалістами. Тому я не маю особливого оптимізму з приводу підписання Угоди про асоціацію у Вільнюсі. ...І це може виявитися фатальним для цього документу. Адже, якщо ми не використаємо нагоди Вільнюського саміту, то ніхто не знає, скільки ще доведеться чекати, поки всі обставини знову зійдуться в тій точці, в якій ми перебуваємо нині» – резюмував член політичної групи «Європейська народна партія», член Комітету у закордонних справах Європарламенту Е. Кукан.

При цьому, як вважає **колишній міністр закордонних справ Чеської Республіки К. Шварценберг**, для України було б «економічною й політичною помилкою» приєднатись до Митного союзу, відмовившись від підписання договору про асоціацію з Євросоюзом. Про це він заявив в інтерв'ю Радіо Свобода. Водночас К. Шварценберг висловив певні сумніви щодо успішності Вільнюського саміту для України. На його думку, в Москві під час останньої зустрічі президентів на В. Януковича «дуже тиснули, щоб він повернувся до Європи спиною, а своєму народові скомандував – «Поворот назад, вперед на Схід!»». За словами К. Шварценberга, Україна має виконати умови, поставлені ЄС для підписання договору про асоціацію, включно з наданням можливості колишньому прем'єру України Ю. Тимошенко виїхати на лікування на Захід. Чеський політик вважає, що вимоги ЄС потрібно виконувати, таким шляхом пройшли всі країни-члени Євросоюзу і Україна не може бути винятком. Невиконання цих умов «може стати для України великою трагедією», вважає К. Шварценберг.

Лякаючи Україну тим, що Європа закриє перед нею двері, ряд європейських політиків озвучують похмурі прогнози для нашої країни. Зокрема, західні видання широко розтиражували заяву,

написану в мікроблоузі Twitter **міністром закордонних справ Швеції К. Більдтом**. «Уряд України несподівано глибоко вклонився Кремлю. Очевидно, спрацювала політика жорсткого тиску. Цей крок може вбити надії Києва на одержання іноземних інвестицій. Економіка України може піти на спад», – написав К. Більдт.

Варто зауважити при цьому, що у ЄС згодні відійти від протоколу й готові ухвалити рішення щодо України в останній момент, оскільки це, зокрема, допоможе не втратити Росію для західної цивілізації. Про таку свою позицію в інтерв'ю «Українській правді» розповів **посол Литви в Україні П. Вайтекунас**. «На мою думку, нашим суперзавданням є Росія – не віддати Росію, не втратити Росію», – сказав він. «Не втратити саму Росію як країну, яка потенційно в майбутньому, на мій погляд, належить західній цивілізації», – додав П. Вайтекунас.

«Падіння такої величезної одиниці, як Україна, убік Митного союзу там підніме хвилю реваншизму, непідтверджених, необґрунтованих очікувань, що «хлопці, якщо ми могли повернути назад Україну, то ми можемо повернути назад усе: хід історії, і відтворити щось на противагу Заходу», – пояснив він. «Для виконання цього суперзавдання – не втратити Росію – по-перше, потрібно не втратити Україну», – підкреслив П. Вайтекунас.

Про те, що поки зарано говорити про провал, заявив у Вільнюсі **міністр закордонних справ Литви**, яка нині головує в Євросоюзі, **Л. Лінкявічус**. За його словами, Угоду про асоціацію ще може врятувати український Президент В. Янукович, «якщо візьме на себе відповідальність». Міністр закордонних справ Литви зауважив, що Україна довгий час «посилала змішані месиджі», і тому незрозуміло, чи дійсно Київ остаточно вирішив відвернутися від Європи, або ж він прагне підвищити ставки в грі. «Не стану заперечувати, я не дуже оптимістичний. Але це ще не кінець грі ... Втім, якщо Україна упустить шанс підписати угоду наступного тижня у Вільнюсі, її перспективи зробити це в майбутньому наблизяться до нуля», – передає видання Voice of America висновок Л. Лінкявічуса.

Зі свого боку, **Президент Литви Д. Грібаускайтє** сказала в інтерв'ю «Франс Прес», що зрив підписання Угоди про асоціацію України з ЄС на саміті «Східного партнерства» у Вільнюсі може призвести до «тривалої паузи у відносинах України з ЄС». За її словами, немає гарантій, що даний документ може бути підписаний «через рік або два».

Верховний представник Євросоюзу із закордонних справ та політики безпеки К. Ештон у своїй заяві двічі підкреслила, що рішення українського уряду має розчаровувати не тільки ЄС, але й народ України. За її словами, «ми віримо, що майбутнє України знаходиться у міцних відносинах з ЄС. Також ми залишаємося вірними нашим зобов'язанням перед народом України, який був би головним бенефіціаром угоди, через міцну свободу і процвітання, яким би вона сприяла», – сказано в заяві.

Оптимістично оцінив шанси на підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом **європейський комісар з питань розширення та Європейської політики сусідства Ш. Фюле**. У своїй статті для ZN.UA Ш. Фюле підкреслює: ЄС залишається рішуче налаштованим у своєму прагненні перевести відносини між ЄС і Україною на новий рівень, відкриваючи нові можливості завдяки зміщенню свобод та добробуту. «Чітким вираженням нашої спільної волі та рішучості зблизитися і розвивати дедалі глибші зв'язки була підготовка Угоди про асоціацію. Однак минулого четверга українська влада вирішила по-інакшому. Ми взяли до відома рішення уряду України призупинити процес підготовки до підписання Угоди про асоціацію між ЄС та Україною», – зазначив Ш. Фюле.

«Роз'яснення цього рішення дає чітко зрозуміти, що його було ухвалено з міркувань нацбезпеки України, а також обґрунтовано бажанням відновити втрачені обсяги торгівлі з Російською Федерацією та іншими членами СНД і Митного союзу», – додав єврокомісар. За його словами, також зрозуміло, що «цей крок є відповіддю на серію заходів РФ, які призвели до різкого скорочення двосторонньої торгівлі і завдали економічних труднощів багатьом українським громадянам».

«Ми готові і двері відкриті. Дедлайн для цього, взагалі-то – ранок п'ятниці», – сказав єврокомісар.

Розпалюючі атмосферу заяви та ультиматуми, за словами експертів, відповідають духу давно минулої епохи конфронтації Заходу з СРСР. Також деякі аналітики висловлюють подив тим, що Євросоюз так безкомпромісно прив'язав звільнення Ю. Тимошенко до вступу України в торговельну асоціацію. «У сучасному глобалізованому світі діалог ведеться термінами часів холодної війни ХХ століття. Вимога ЄС про звільнення Тимошенко була помилкою. Її історія – це частина минулого України, а не частина того майбутнього, якого хоче ЄС», – зазначає **Е. Бельке, який очолює Центр вивчення Росії, України і Білорусії в Німецькій раді зовнішньої політики**.

Загалом, **німецькі видання** активно коментують ситуацію в Україні, що склалася перед самітом «Східного партнерства».

Німецький тижневик **Die Zeit** у статті «Рішення» називає боротьбу Росії та Європи за Україну «Сходом проти Заходу, демократією проти диктатури». Видання відзначає, що підписання Угоди про асоціацію з Україною може стати для ЄС «тріумфом», проте Росія розглядає таку перспективу як «серйозну загрозу». «Від підпису нерішучого Президента тепер залежить доля України, а також м'яка сила Європи», – відзначає **Die Zeit**. Якщо ж український Президент таки відпустить Ю. Тимошенко і підпише Угоду про асоціацію, боротьба за Україну почнеться по-справжньому, прогнозує видання: «Росія посилила би тиск, зупинила би імпорт, лишила би вантажівки стояти у довгій черзі на кордоні, поки товари не зіпсуються, ввела би захисні мита». Газета вказує на те, що, обтяжений внутрішніми проблемами, ЄС може втратити «колosalний шанс», якщо не підпише угоди з Україною.

«Україна не пропускає жодної нагоди програтити історичний шанс», – пише берлінська газета **Tagesspiegel**, котра також присвятила свій коментар цій темі. Видання називає «мінімальними» умови, висунуті Україні Євросоюзом перед підписанням Угоди про асоціацію. «Унаслідок грандіозної переоцінки стратегічної важливості своєї країни Янукович вва-

жає, що може досягти асоціації, не виконуючи умов. На це ЄС може відповісти лише відмовою, навіть якщо й не хоче неминуче штовхати Україну в обійми Росії».

Щоденна газета **Mdrkische Oderzeitung**, що виходить у німецькому місті Франкфурт-на-Одері, називає рішення, котре мусить прийняти Україна, «екзистенційно важливим». «Однак питання вже давно полягає в тому, чи еліти країни у своїй більшості взагалі цього бажають, – констатує видання. – Адже тісніші відносини із Заходом означали б також, що слід відмовити Митному союзу, із котрим Росія залишається до слов'янського братнього народу».

Видання **Schwaebische Zeitung** нагадує, що в підписанні угоди про асоціацію між ЄС та Україною зацікавлені усі сторони. «Україні це принесе небачені раніше економічні можливості. Європейський ринок в рази більший за ринки Росії, Казахстану та Білорусі разом узяті, а значить і значно привабливіший, ніж Євразійський союз з Росією», – пише видання й застерігає, що поразка у Вільнюсі обернеться для нинішнього українського Президента й поразкою у власній країні. «Допустити цього Януковичу не можна, адже наступного року відбудуться президентські вибори, які він обов'язково прагне виграти», – наголошує газета.

Генеральний консул Німеччини в Донецьку Д. Вольтер назвав «Планом Маршалла» для України Угоду про асоціацію між Україною і ЄС. Про це генконсул заявив в Донецьку на «круглому столі», організованому Центром дослідження європейської єдності. Говорячи про плани підписання Угоди про асоціацію між Україною і Євросоюзом, Д. Вольтер сказав: «Німеччина одержала велику підтримку, особливо США, після війни, це було названо «План Маршалла». І те, що зараз Євросоюз пропонує Україні, це теж можна назвати «Планом Маршалла» для України». При цьому він додав, що «Німеччина готова позичати, готова фінансувати».

Генконсул нагадав, що після падіння Берлінської стіни Західна Німеччина підтримувала Східну. Д. Вольтер пояснив, що для модернізації української економіки необхідне достатнє фінансування, при цьому він підкреслив, що на сьогоднішній день українці повинні вже «бачити й перспективи».

Так, за його словами, ВВП Євросоюзу становить 25 % від світового ВВП, тоді як ВВП Митного союзу – лише 3 % від світового показника ВВП. Водночас Д. Вольтер підкреслив, що ЄС не виступає проти розвитку відносин між Україною та Росією.

«Євросоюз і ми хочемо, щоб Україна навіть поглиблювала свої відносини з Росією. Євросоюз сам має партнерство з Росією. У нас буде в січні саміт «Євросоюз-Росія», і це вже 20 років нашої співпраці. В перспективі ми хочемо розширення простору економічного розвитку від Атлантики до Владивостока. І ми впевнені, що так буде», – заявив генконсул ФРН. При цьому він додав, що з великим оптимізмом бачить майбутню інтеграцію України з Євросоюзом.

У статті «Брюссель приваблює, Москва погрожує» щоденна німецька газета **Die Welt** зауважує, що у Східної Європи попереду «доленосні дні», котрі супроводжуються «величезною напругою». Видання констатує зростання сумнівів у тому, чи справді Україна «може і хоче тримати курс на ЄС». Зволікання Києва з вирішенням питання Ю. Тимошенко призводить до того, що «багатьом європейським політикам майже урвався терпець», вважає газета.

Видання констатує, що у дипломатичних колах у Брюсселі і досі не знають, «що Янукович обговорював під час своєї зустрічі з Путіним декілька днів тому». Автори статті припускають, що в Брюсселі готові до того, що у випадку підписання Угоди про асоціацію «Путін вдастися до каральних заходів стосовно України на кшталт припинення поставок газу». «Ми готовимо фінансову допомогу і негайне застосування торгівельних пільг», – цитує видання **європарламентаря Е. Брука**. «Дипломати говорили навіть про постачання газу з західного напрямку через газогін у Словаччині», – пише газета.

Щоденна німецька газета **Die Tageszeitung** також засумнівалася у широті євроінтеграційних прағнень України. «Не лише невизначеність у випадку Тимошенко підживлює сумніви в тому, чи відповідальні за прийняття політичних рішень в Україні ще хочуть підписати угоду з ЄС», – зазначає видання. Ще одним сумнівним фактором, на думку

авторів статті, є процес, розпочатий проти адвоката екс-прем'єрки С. Власенка.

Щоденна німецька газета **Frankfurter Allgemeine Zeitung** у статті «Москва проти ЄС» зауважує, що «Росія знову ставить стару платівку, ту, що з різким антизахідним звучанням, погрозами і тиском». «Євросоюз при цьому дізнається, що він сприймається не менше ніж загроза російським впливам, як кілька років тому НАТО», – констатує газета. Країни ж, котрі хочуть наблизитися до «простору свободи ЄС», а це передусім Молдова, Грузія та Україна, швидко стають, за спостереженням видання, «жертвами торгівельно-політичних скандалів».

Таким чином, конфлікт із Росією перетворює ЄС на гравця в небаченому раніше геополітичному протистоянні в Європі, котрого Брюссель, на думку газети, «не може уникнути». «Це очевидно: в російському розумінні існує лише переможець і той, хто програв. Явним, на жаль, є й те, що в Україні панують сумнівні порядки», – пише **Frankfurter Allgemeine Zeitung**.

Також німецькі ЗМІ приділили значну увагу Україні після обговорення майбутнього саміту «Східного партнерства» у Вільнюсі на екстреному засіданні Бундестагу, під час якого з урядовою заявою виступила **А. Меркель**.

Канцлерка Німеччини, промовляючи в Бундестазі у понеділок, 18 листопада, зазначила, що поки не видно, що в Україні є воля виконати умови, необхідні для підписання Угоди про асоціацію. Керівниця німецького уряду наголосила, що нова якість співпраці зі східними партнерами ЄС пов'язана із європейськими цінностями, правами людини та демократією. У цій царині, за словами канцлерки Німеччини, самих лише порожніх обіцянок України замало.

Хоча А. Меркель і не сказала прямо, що треба негайно звільнити опозиціонерку Ю. Тимошенко, як, наприклад, про це заявляє **міністр закордонних справ Німеччини Г. Вестервелле**, але вона перерахувала умови, які Києву для підписання Угоди про асоціацію сформулювали ще у грудні 2012 р. міністри закордонних справ ЄС.

Серед цих умов, як відомо, також здійснення реформ та подолання виборкового правосуддя в Україні. Говорячи про

подолання проблеми вибіркового правосуддя, А. Меркель зуважила, що справа Ю. Тимошенко тут є символічною. «Я хочу знову наголосити, що ми очікуємо від України переконливих кроків з виконання умов, необхідних для підписання Угоди про асоціацію», – наголосила вона.

Водночас А. Меркель запевнила, що зближення України та інших східних партнерів з ЄС не спрямоване проти Росії. Вона застерегла від перешкоджання цьому процесу, адже країни вирішують самі й тут не може бути «права вето третьої сторони». Упродовж останніх місяців країни «Східного партнерства» опинялись під тиском, зауважила А. Меркель. Вона вважає, що ЄС мав би запропонувати щось на противагу цьому тиску. «Я виступатиму у Вільнюсі за те, щоб ЄС протиставив такому тиску конкретні шанси та солідарність». На її думку, можна було б відкрити додаткові можливості для країн «Східного партнерства» стосовно збуту тієї продукції, закуповувати яку відмовляється Росія. Доречною, на думку А. Меркель, була б і допомога, спрямована на зменшення енергетичної залежності цих країн від Росії.

Відповідальний за зовнішню політику найбільшої у Бундестазі фракції ХДС/ХСС Карл-Георг Велльманн «пessimistично налаштований» щодо можливості підписання Угоди про асоціацію на саміті «Східного партнерства» у Вільнюсі. За словами депутата, причиною краху євроінтеграційних праґнень України є «прорахунок керівництва країни», котре вважає, що ЄС піде на підписання угоди з Києвом і без звільнення Ю. Тимошенко, підкреслив Карл-Георг Велльманн.

Відносини між Україною та ЄС після зрыву підписання Угоди про асоціацію, на думку німецького депутата, залежатимуть передусім від України. «Ми і надалі зацікавлені в Україні. А зацікавленість України в Європі присутня також», – наголосив Карл-Георг Велльманн.

Разом з європейськими дипломатами свої думки з даного приводу висловлюють і політики США. Представники Білого дому говорять про те, що Росія переконалася в результативності введення санкцій проти Києва і тепер продовжить вести

економічну війну, щоб перешкоджати зближенню України із Заходом. «Це сумний день для України та Європи. Це сигнал міжнародній спільноті про те, що вона не повинна діяти, коли Росія намагається диктувати умови сусідам», – охарактеризував події **Е. Енджеle, конгресмен-демократ, який очолює комітет з закордонних справ у Палаті представників США**.

Газета **New York Times** піддала різкій критиці спроби Росії не допустити зближення колишніх радянських республік з Євросоюзом. Газета звинуватила президента Росії В. Путіна в «тузі» за залізною завісою, яка колись розділяла Європу. «Останніми роками Радянського Союзу його останній президент М. Горбачов з оптимізмом говорив про єдину Європу після «холодної війни», яка простягалася б від Атлантики до Уралу, – йдеться в статті. – Але В. Путін, схоже, сумує за тими днями, коли залізна завіса поділяла континент, затьмарюючи горизонти держав – сателітів і радянських республік на сході – країн, які сьогодні більш повно насолоджуються плодами незалежності». **New York Times** зазначає, що «використання Європою економічних важелів з метою заохочення демократії – конструктивно і розумно». Водночас «циого не можна сказати про спроби Росії загнати колишніх васалів в постійну економічну залежність». «Європейський Союз пропонує щось реальне і привабливе, – продовжує газета. – Росія ... пропонує загрози». За даними газети, у вересні один з російських віце-прем'єрів попередив Молдову, що вона може втратити доступ до газу цієї зими, якщо буде зміцнювати зв'язки з Європою. Потім Росія заборонила імпорт молдавського вина. Далі пішли погрози депортувати десятки тисяч молдаван, що працюють в Росії. Аналогічним чином Росія погрожує знизити обсяги імпорту з України, посиливши вимоги до митних перевірок, вказує **New York Times**. «Колишні республіки Радянського Союзу вже майже 22 роки є суверенними, незалежними державами, які можуть вільно розвивати економічні і політичні зв'язки з будь зарубіжною країною або торговим блоком за їх вибором, – йдеться в редакційній статті. – Схоже, цей момент упустив президент Росії В. Путін, який всіляко намагається не допустити зближення цих країн з Європою».

Тим часом **російські видання** закликають Європу не сумувати за Україною. Кремль під виглядом експертних думок пропонує європейцям ідеї про те, що наша країна – маловажлива, і до того ж перебуває в глибокому занепаді. «Україна не представляє життєвої важливості для ЄС. Вона частина геополітичної шахової гри ... Проблема в тому, що Україна в жахливих економічних потугах. Країна в 2-6 місяцях від дефолту. Вони не можуть позичати гроші на ринках. У них дефіцит і безліч проблем з утриманням стабільного валютного курсу», – наводить англомовний новинний портал RT думку **керуючого директора Anyatta Capital Е. Крауса**. Видання пояснило європейцям і причину відмови України від євроінтеграції. Як повідомив RT, Росія має «кошти і бажання» дати Україні те, що їй потрібно – грошей, тоді як Європейський Союз запропонував лише «багато слів».

Водночас представники Росії висловлюють сумнів у доцільноті підписання Україною Угоди про асоціацію з ЄС. Експерти та аналітики пророкують апокаліпсис української економіки та заморожування діалогу Київ-Москва в разі, якщо Угода про асоціацію з ЄС буде підписана.

Більше того, за даними джерел ZN.UA, **президент РФ В. Путін** поставив жорстку умову: тільки «повний стоп», тільки Митний союз – причому, не на словах і обіцянках, а за повною процедурою входження, до того ж, до виборів 2015 р.

Президент Росії заявив, що асоціація з ЄС – це «внутрішня справа» України, але також прямо повідомив, що після підписання асоціації з ЄС Україна не зможе стати членом МС.

Нагадаємо, раніше **радник президента Росії з питань регіональної економічної інтеграції С. Глазьєв** заявив, що Москва запустить великі спільні проекти, які дозволять підвищити можливості української економіки, у разі, якщо Київ не підпише Угоду про асоціацію з Європейським Союзом.

Європейський Союз чинить тиск на країні «Східного партнерства», ставлячи їх перед вибором між Росією і європейською інтеграцією, заявив 19 листопада **глава МЗС РФ С. Лавров**. «Якщо вже порівнювати цю нашу чесну і товариську позицію з тим, що роблять деякі представники Європейсько-

го Союзу, то, напевно, з того боку виявляється достатньо безпardonний тиск на фокусну державу, і робиться заява типу – ви повинні обирати: або назад у темне минуле, або з нами у світле майбутнє», – сказав С. Лавров.

Втім, російські експерти вважають, що українська влада обирає роль «розбірливої нареченої» не з економічних міркувань. «На кону – вибори 2015 р. І українська влада і від Європи, і від Росії очікує гарантій політичної підтримки», – розповів **генеральний директор політологічного центру «Північ-Південь» О. Власов**. На його думку, враховуючи, що ЄС ставить важку умову – випустити екс-прем'єра Ю. Тимошенко – нинішня влада не може її прийняти. «Справа зовсім не в пропозиціях Москви. Точніше, не тільки в них. Це означатиме – своїми руками посилити опозицію перед президентськими виборами 2015 р. Але саме це питання і в розмовах з Європою, і в розмовах з Росією – фактор номер один», – зазначив він. Втім, на думку російського політолога, навіть враховуючи рішення українського уряду про призупинення процесу підготовки до укладення Угоди про асоціацію з Євросоюзом, Київ ще не спалив мости остаточно.

Звернемо увагу, що, у разі підписання Україною УА з ЄС, країни Митного союзу обіцяють застосувати до Києва санкції у вигляді відмови від режиму зони вільної торгівлі (ЗВТ). Росія, Білорусь і Казахстан зможуть підняти мита з нульової позначки до рівня ставки для країн-членів СОТ.

Як повідомляє «КоммерсантЪ-Україна», кожна з країн МС зможе підвищити мита у разі зростання імпорту з України в обсязі, який завдає шкоди або загрожує завданням збитків промисловості. Водночас інструменти СОТ не зможуть уберегти українську продукцію від зростання мит і зниження рівня кооперації.

Так, санкції РФ вже відчула трубна промисловість, якій не продовжили квоти на другу половину 2013 р., зазначив **аналітик ІК Eavex Capital І. Дзвінка**. Критичною ситуація буде в машинобудуванні, дуже сильно залежному від російського ринку, зокрема у виробників вагонів і локомотивів. У харчовому секторі проблеми можливі у молочників.

Втім, навіть якщо країни МС не стануть підвищувати мита або проведуть точкове підвищення, статус-кво в торгівлі з МС не збережеться, вважають в Євразійському банку розвитку (ЄАБР). За їхніми розрахунками, навіть у випадку збереження нинішнього режиму ЗВТ без змін, щорічні темпи гальмування української економіки складуть близько 0,92-1,38 п.п.

Для порівняння: повне підняття всіх митних ставок МС для українського експорту сповільнить зростання ВВП України на 1,13-1,56 п.п. Зниження економіки України, на думку експертів ЄАБР, виклике припинення кооперації у військовій промисловості, авіа- і суднобудуванні.

Ще один можливий інструмент економічного тиску на Україну – нетарифні обмеження. Його ефективність РФ вже випробувала на прикладі заборони ввезення продукції концерну Roshen. Аналогічні заборони найпомітніше відіб'ються на українських компаніях, істотна частка продукції яких поставляється в МС.

Якщо ж у Вільнюсі буде продемонстрована відмова України від європейського вектора розвитку, Київ, як мінімум, збереже нинішній режим вільної торгівлі з країнами МС, перелік вилучень з якого буде скорочуватися, зазначає видання. Кредити від РФ могли б компенсувати відсутність фінансування МВФ і ЄС, проте досі російське керівництво навіть не заявляло про таку можливість.

Тим не менш, збереження статус-кво не гарантує відновлення зростання українського експорту. Скорочення українського експорту до країн СНД почалося ще в 2012 р. – на 3,3 %, коли УА України з ЄС ще не стояла на порядку денному. За підсумками восьми місяців 2013 р. темпи падіння прискорилися до 11,4 %.

І експерти не відкидають нових торгових конфліктів РФ з Україною. Ймовірність повторення торгових санкцій забезпечує постійне декларування українською владою європейського вектора як безальтернативного навіть у разі провалу саміту у Вільнюсі. «Якщо підписання Угоди не відбудеться зараз, то через якийсь час буде новий Вільнюс. Питання лише в тому, скільки часу піде на це очікування», – упевнений **керівник аналітичного департаменту SP Advisors В. Вавришук**.

Що менше часу залишається до саміту «Східного партнерства» у Вільнюсі, то гучнішими стають заяви європейських політиків на адресу України не змарнувати шансу на підписання Угоди про асоціацію. Чи може рішення про долю цього документа бути прийнятим в останній момент? На думку дослідниці Центру європейської політики у Брюсселі А. Пол, передбачити результати Вільнюса нині неможливо. В інтерв'ю DW експертка проаналізувала, яких помилок припустилися Україна та ЄС у ході перемовин щодо Угоди про асоціацію. «Україна тримає всіх у напруженому очікуванні. На даний момент незрозуміло, буде чи не буде ця Угода взагалі підписана попри роки переговорів. Деякі питання і досі залишаються невирішеними. А для того, аби усе з'ясувати, маємо дуже короткий відрізок часу. Тож, на мою думку, рішення ухвалюватиметься в останній момент, можливо навіть безпосередньо перед самітом у Вільнюсі, що є насправді характерним для України. Я думаю, що з боку ЄС усі все ще сподіваються, що Україна піде на підписання цієї Угоди, адже це однозначно відповідає інтересами українського суспільства, а також ЄС і всього регіону. Проте чи прийме це рішення Президент Янукович, поки що незрозуміло.

На мою думку, ЄС припустився помилки по відношенню до України багато років тому – за часів Помаранчевої революції. Я не думаю, що ЄС надав тоді Україні достатню політичну та фінансову підтримку. Тоді потрібно було надати Києву чітку європейську перспективу. І, звичайно, упродовж цих років ЄС демонстрував різний підхід різних країн-членів стосовно того, як бути з Україною. Це водночас і бажання тримати Україну близько до ЄС, однак не в середині ЄС. Така позиція, на мою думку, не особливо сприяла підтримці європейської інтеграції, демократизації та модернізації України.

Якщо Угоду не підпишуть, Земля не перестане крутитися. Я можу собі уявити, що піде мова про те, що Угоду можна буде підписати кількома місяцями пізніше. Дехто каже – під час саміту в Ризі (в цьому місті має пройти саміт «Східного партнерства» в першій половині 2015 р. – Ред.), або поміж цими датами. Однак, гадаю, що українсько-європейські відносини

можуть опинитись у вакуумі й розвиватимуться так само, як розвивались останні два-три роки – не особливо конструктивно. Це не матиме позитивного впливу на стабільність у регіоні. І, звичайно, якщо Україна не підпише Угоду про асоціацію, у дуже скрутній ситуації опиниться й Молдова – я думаю, на це теж треба зважати», – робить висновок дослідниця Центру європейської політики у Брюсселі А. Пол.

Отже, впливові європейські політики висловлюють дедалі більший пессимізм щодо долі України на саміті у Вільнюсі, бо вважають, що «Президент Янукович надає перевагу своєму переобрannю на виборах 2015 р. над створенням для України нових європейських горизонтів».

Як констатує західна преса, спробою призупинення підготовки до підписання Угоди про асоціацію європейським сподіванням «зманити Україну з орбіти Москви» за допомогою договору про вільну торгівлю та перспективу членства в ЄС було завдано удару. Втім, деякі експерти вважають, що В. Янукович буде тягнути час до останньої хвилини, балансуючи між Москвою та ЄС у надії отримати більші дивіденди.

**С. Горовая, н. с. ФПУ,
канд. наук по соц. коммуникациям**

В США недовольны решением украинского правительства...

Кабинет Министров Украины на заседании 21 ноября 2013 г. принял Распоряжение «Вопрос заключения Соглашения об ассоциации между Украиной, с одной стороны, и Европейским Союзом, Европейским Сообществом по атомной энергии и их государствами-членами, с другой стороны», в соответствии с которым в интересах национальной безопасности Украины процесс подготовки к заключению Соглашения об ассоциации между Украиной и ЕС приостановлен.

Как сообщает правительственный портал, распоряжение принято с целью более детального изучения и проработки

комплекса мер, которые Украина должна выполнить для воссоздания утраченных объемов производства и направлений торгово-экономических отношений с Российской Федерацией и другими государствами-членами СНГ, формирования надлежащего уровня внутреннего рынка, который обеспечивал бы паритетные отношения между Украиной и странами-членами ЕС, что является базовым принципом международного права и основой экономической безопасности страны (http://www.kmu.gov.ua/control/ru/publish/article?art_id=246868894&cat_id=244313416, 22.11.2013).

Согласно распоряжению МИД совместно с Минэкономразвития и Минпромполитики поручено предложить Европейскому Союзу и Российской Федерации образовать комиссию на трехсторонней основе для проработки комплекса вопросов, направленных на расширение и содействие международной торговле, дальнейшую либерализацию рынков, согласование регуляторной базы для улучшения условий внедрения предпринимательской деятельности.

Указанным министерствам также поручено возобновить активный диалог с Российской Федерацией и другими странами Таможенного союза и государствами-членами СНГ относительно оживления торгово-экономических связей с целью сохранения и укрепления совместными усилиями экономического потенциала государства.

Как сообщают СМИ, во время выступления в Верховной Раде Премьер-министр Украины Н. Азаров, комментируя принятное решение, заявил: «Это решение тяжелое, но единственно возможное при нынешней экономической ситуации, сложившейся в Украине... Оно продиктовано исключительно экономическими причинами и носит тактический характер». Премьер подчеркнул, что правительство четко выполняло еврозадания.

«Последней каплей стала позиция МВФ, изложенная в письме Кабинету Министров, которое получено 20 ноября. В частности, МВФ требует: предоставление кредита в размере, необходимом для погашения долгов самому МВФ, повышение почти вдвое коммунальных тарифов, заморозка

зарплат, пенсий, социальной помощи на существующем уровне, существенное сокращение расходов бюджета, ликвидация льготного налогообложения для сельскохозяйственных производителей и др.», – рассказал он.

Отдельное внимание в своем выступлении Премьер уделил снижению кредитно-рейтинговой позиции Fitch. Главной причиной этого, по его словам, стала неурегулированность торгово-экономических отношений с РФ.

Как информирует правительственный сайт, Н. Азаров подчеркнул: «Мы предложили провести переговоры по урегулированию вопросов, вызывающих противоречия, в трехстороннем формате с участием Украины, Европейского Союза и России. Это чрезвычайно важный международный вопрос в условиях продолжающейся мировой рецессии. После длительных и сложных переговоров Россия дала согласие на проведение таких переговоров», – сказал он.

Н. Азаров добавил, что главным условием РФ для переговоров должно стать их проведение до заключения Соглашения об ассоциации и создании зоны свободной торговли между Украиной и ЕС.

«Проведение переговоров позволит снять противоречия и продолжить двигаться определенным стратегическим путем без катастрофических потерь для экономики Украины. И Президент, и правительство будут и впредь проводить курс реформ, направленных на европейскую интеграцию и развитие сотрудничества со всеми нашими стратегическими партнерами», – отметил глава правительства.

Премьер напомнил, что основной причиной осложнения торгово-экономических отношений между Украиной и РФ и, в частности, введение Россией защитных мер, стали возможные изменения торгово-экономического режима между Украиной и ЕС.

«Наши партнеры обеспокоены возможным беспошлинным ввозом через территорию Украины европейских товаров и значительными экономическими потерями от этого. Именно поэтому было предложено проведение трехсторонних переговоров по урегулированию спорных вопросов», – пояснил

Н. Азаров (http://www.kmu.gov.ua/control/ru/publish/article?art_id=246869224&cat_id=244313343, 22.11.2013).

Принятое правительством Украины решение очень активно обсуждается и комментируется в СМИ. При этом, по данному вопросу особое внимание обращает на себя позиция США. Исходя из материалов СМИ, Соединенные Штаты Америки разочарованы решением правительства Украины отложить подготовку к подписанию СА с ЕС. Об этом также шла речь в заявлении посла США в Украине Д. Пайетта. «Европейский Союз предложил Украине историческую возможность укрепить платформу европейского будущего для ее народа и продемонстрировать международным финансовым учреждениям и инвесторам свою непоколебимую приверженность демократическим реформам», – отметил дипломат.

При этом Д. Пайетт добавил, что США поддерживают большинство украинцев, которые настроены на евроинтеграцию, и одобряют то, что «ЕС держит двери открытыми... Соединенные Штаты убеждены, что интеграция Украины с Европой – это самый надежный путь к экономическому процветанию и демократии», – резюмировал посол США (http://1b.ua/news/2013/11/22/242478_payett_ssha_poderzhivayut_ogromnoe.html, 22.11.2013).

Свое разочарование решением украинского правительства также выразил вице-президент США Д. Байден. Об этом, со ссылкой на пресс-службу Белого дома, информирует сайт «Минфин» (<http://minfin.com.ua/2013/11/23/839115/>, 23.11.2013). В сообщении указывается, что 22 ноября Президент Украины В. Янукович провел телефонную беседу с вице-президентом США. «Во время разговора с Президентом Украины, вице-президент США выразил свое разочарование решением украинского правительства приостановить подготовку к подписанию Соглашения об ассоциации и о создании углубленной и всеобъемлющей зоны свободной торговли с Европейским Союзом», – говорится в информации пресс-службы Белого Дома. При этом, «США убеждены, что интеграция с Европой предоставляет Украине стратегическую возможность усилить демократию и экономику, поставить страну

на путь к процветанию». Обращает на себя внимание то, что на сайте Президента Украины информация о телефонном разговоре с Д. Байденом отсутствует.

Примечательной также выглядит и информация о том, что Госсекретарь США Д. Керри не поедет в Украину на заседание Совета министров иностранных дел ОБСЕ 5-6 декабря текущего года. По информации американских СМИ, в госдепе не уточнили, связана ли отмена этого визита с ситуацией вокруг экс-премьера Украины Ю. Тимошенко (<http://rus.newsru.ua/ukraine/23nov2013/no.html>, 23.11.2013).

В контексте принятого правительством Украины решения выглядит достаточно интересным материал, размещенный бельгийским интернет-изданием «EUobserver» (<http://euobserver.com/foreign/122201>, 22.11.2013), в котором указывается: Брюссель и Вашингтон заявили, что в сложившейся ситуации Украина вряд ли получит помощь от Международного валютного фонда, так как «МВФ недоволен Киевом... Раскол Украины с ЕС означает, что европейский кредит на сумму €10 млн, скорее всего, будет отложен».

При этом издание пишет, что «Украина нуждается в денежной помощи в размере \$60 млрд для надвигающегося погашения задолженности». На сегодня «она имеет всего \$22 млрд валютных резервов и такой же паршивый кредитный рейтинг, как Кипр и Греция».

По информации СМИ, в своем комментарии, полностью игнорируя создавшуюся экономическую ситуацию в Украине, директор программ Брукингского института С. Пайфер заявил о том, что Украина может переоценивать свои силы в торге с Россией и ЕС, поскольку примирить Соглашение об ассоциации с ЕС и продвижение к Таможенному союзу не удастся. По мнению С. Пайфера, пока неясно, какую альтернативу может предложить Россия. «Для Украины это будет упущением больших возможностей», — считает бывший американский дипломат.

Кроме того, он уверен, что отход от соглашения с ЕС не добавит Киеву поддержки (не ясно, какой именно – прим. авт.) при переговорах о возможных новых кредитах с МВФ.

В свою очередь, американский экономист и политолог У. Энг达尔 выразил мнение о том, что Западная Европа имеет большой интерес к украинской экономике, а европейские инвесторы желают вести бизнес в Украине. Поэтому пауза в евроинтеграции не закроет для Украины европейские границы. «Я думаю, что ваше правительство осознает эти риски, видит, что за занавесом международной политики ощущается сильное давление. Прежде всего — из Вашингтона. Соединенные Штаты хотят, чтобы Украина была интегрированной в Европейский Союз и отсоединенной от любых экономических связей с Россией, что является настоящим экономическим безумием для Украины. Все это делается для того, чтобы донести до правительства главное послание: только если вы объединитесь с ЕС, мир станет раем. Но это — абсолютная чушь», — сказал он.

Эксперт констатирует, что Украина в таких условиях ни в коем случае не должна терять российский рынок. «Я думаю, украинские лидеры должны быть реалистами. Экономические связи с Россией — это важнейшая карта, которую Украина сейчас стоит разыграть. Отношения с Западной Европой через экономические связи с Евросоюзом стали бы катастрофой для Украины. То, что осталось от украинской экономики, попало бы в руки западноевропейских мультикорпораций и сделало бы зависимыми от доллара», — добавил он (http://fraza.ua/news/23.11.13/181535/ekonomicheskie_svjazi_s_rf_vazhnejshaja_karta_kotoruju_ukraina_dolzhna_razygrat_ssha.html, 23.11.2013).

У. Энг达尔 подчеркивает, что жизнь в Европе далека от райской, а ее экономика находится на ранней стадии глубокого кризиса. По его мнению, лидеры Евросоюза не в состоянии решить фундаментальные проблемы блока. Не в этом ли причина непонимания экономической ситуации в Украине?

Обращает на себя внимание то, что в США чаще всего мотивируют Украину к подписанию соглашения с ЕС, ссылаясь на гипотетическую возможность получения кредита МВФ. Ранее заместитель государственного секретаря США по вопросам Европы и Евразии В. Нуланд заявляла о том, что США

поддерживают Украину в переговорах с Международным валютным фондом в предоставлении помощи для проведения реформ (<http://forbes.ua/news/1360574-ssha-hotyat-chtoby-ukraina-poluchila-kredit-ot-mvf>, 04.11.2013).

Однако, как сообщают СМИ, глава Представительства МВФ в Украине Ж. Ваше заявил о том, что даже подписание Соглашения об ассоциации между Украиной и ЕС не гарантирует возобновления финансирования со стороны Международного валютного фонда.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Верховна Рада може розглянути питання про відповідальність уряду, але голосів для його відставки немає. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Рибак, відповідаючи у місті Оттава на запитання журналістів щодо реєстрації представниками опозиційних фракцій постанови про відповідальність Кабінету Міністрів.

За словами В. Рибака, після повернення до Києва він доручить профільному Комітету вивчити це питання відповідно до спеціальної процедури, визначеної законом про Регламент. Це питання, сказав керівник парламенту, «буде готоватися і розгляданняся» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.11).

Нині не існує необхідності у проведенні позачергового засідання парламенту. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Рибак, відповідаючи у місті Оттава на запитання журналістів щодо відповідної ініціативи опозиційних фракцій.

В. Рибак нагадав, що Верховна Рада нещодавно вже збиралася на позачергове засідання, але при цьому жодного питання розглянуто і ухвалено не було. «Я не знаю, що зараз збираються розглядати, – зазначив він. – Необхідності сьогодні збирати позачергове засідання немає». При цьому він додав,

що відповідно календарному плану, чергове пленарне засідання відбудеться 3 грудня (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.11).

Україна готова послідовно підтримувати українсько-канадські міжпарламентські контакти. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Рибак під час зустрічі зі Спікером Сенату Парламенту Канади Н. Кінселлою у вівторок у місті Оттава в Канаді, де з офіційним візитом перебувала делегація українського парламенту.

Він подякував керівництву Парламенту Канади за запрошення відвідати цю чудову країну і за гостинність. В. Рибак висловив сподівання, що позитивна динаміка розвитку міжпарламентського діалогу зберігатиметься і надалі, і зазначив, що цьому сприяє «чудовий механізм двосторонніх груп дружби». «Деякі члени українсько-канадської групи дружби у Верховній Раді прибули разом зі мною і будуть раді познайомитися зі своїми канадськими колегами», – сказав він.

Керівник українського парламенту наголосив на важливості того, що відносини між законодавчими органами Канади та України не обмежуються виключно політичними контактами, а носять практичний характер. Окремо він відзначив Канадсько-українську парламентську програму, яка успішно реалізується з перших днів незалежності України і дає можливість нашій молоді на практиці долучитися до організації роботи інститутів демократії. Від імені українських парламентаріїв В. Рибак подякував Канаді за стабільну підтримку розвитку нашої державності.

«Нинішній наш візит – це перший офіційний візит Голови Верховної Ради України до Канади. Розглядаю його як логічне продовження першого в історії візиту до України Спікера Палати громад восени 2009 року», – сказав В. Рибак. Він запросив Спікера Сенату Парламенту відвідати Україну з візитом у зручний для нього час, оскільки подібний візит до України відбувся ще 17 років тому.

Сторони обговорили двосторонню співпрацю у гуманітарній, культурній і науково-освітній сферах. Сторони

також обговорили євроінтеграційні процеси, які відбуваються в Україні. Н. Кінселя і сенатори, присутні на зустрічі, висловили сподівання, що Україна підпише всеосяжну Угоду про асоціацію з ЄС (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.11).

Голова Верховної Ради України В. Рибак сподівається, що міжпарламентський діалог України і Канади зберігатиметься та розширюватиметься і надалі. Про це він заявив під час зустрічі зі Спікером Палати громад Парламенту Канади Е. Шіром у місті Оттава, де перебував з офіційним візитом на чолі делегації Верховної Ради України.

За словами В. Рибака, сьогодні українсько-канадські відносини набули статусу особливого партнерства. Він висловив переконання, що це є визнанням взаємного інтересу обох народів один до одного, плідних міжлюдських контактів та підтримки Канадою ідеалів української державності.

Він наголосив на зацікавленості та готовності української сторони і надалі розвивати українсько-канадські міжпарламентські контакти, зазначивши, що обидва парламенти мають на повну потужність використовувати механізм двосторонніх груп дружби.

В. Рибак назвав важливим досвід відносин і співпраці між законодавчими органами Канади та України у ряді спільних програм та практичних проектів. Він подякував також за програми навчального характеру та проекти технічної допомоги, спрямовані на розвиток міжпарламентської взаємодії, обмін досвідом в законодавчій сфері.

Спікер Палати громад Парламенту Канади, своєю чергою, зазначив, що канадське суспільство по праву пишається внешком вихідців з України в освоєння та розвиток своєї країни. За його словами, візит української парламентської делегації є свідченням того, що наші міжпарламентські взаємини розвиваються динамічно.

Сторони наголосили, що Україну й Канаду пов'язують не лише активні політичні відносини та економічні інтереси, але

й міжлюдські контакти та культурні зв'язки нашої держави з понад мільйонною українською громадою в Канаді.

Під час зустрічі керівник українського парламенту не відкинув можливості підписання Україною Угоди про асоціацію з ЄС ближчим часом, пояснивши призупинення цього процесу збільшенням економічного тиску з боку Росії. «Між Україною і Росією виникли економічні питання, які потягли за собою закриття підприємств, скорочення робочих місць, інші негативні моменти», – сказав В. Рибак, підкресливши, що хоч уряд і призупинив процес підписання Угоди, керівництво держави продовжує працювати у напрямку її укладання.

В. Рибак і члени офіційної парламентської делегації взяли участь у офіційній церемонії покладання квітів до монументу вішанування пам'яті канадців, які загинули під час військових дій (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.11).

Україна зацікавлена у поглибленні економічної співпраці з Канадою. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Рибак під час зустрічі у вівторок з міністром з питань імміграції та громадянства Канади К. Александром у місті Оттава, де перебувала з офіційним візитом парламентська делегація Верховної Ради України.

Він зазначив, що «у цьому контексті ми сподіваємося на відновлення двосторонніх переговорів з вільної торгівлі», і запевнив пана міністра, що наміри України переглянути деякі свої тарифні зобов'язання в СОТ не спрямовані на обмеження доступу канадських товарів на український ринок. «На нашу думку, питання СОТ варто вирішувати в рамках самої організації і не допускати їх впливу на розвиток двосторонніх економічних відносин між Україною і Канадою», – сказав В. Рибак.

Керівник парламенту наголосив, що важливим напрямком розвитку двостороннього співробітництва між Україною і Канадою є гуманітарна співпраця, зокрема її науково-освітня складова. В. Рибак підкреслив важливість питання візового діалогу між Києвом і Оттавою для розвитку міжособистісних контактів.

Своєю чергою, К.Александер підкреслив, що Україна є для Канади особливим партнером. «Україна – наш партнер, Україна – частина нас самих, нашої ідентичності», – наголосив він. Пан міністр наголосив, що розуміє, які пріоритети ставить перед собою Україна. На думку К. Александера, Україна «швидко пройшла велику дистанцію, і Канада готова йти з нею у цьому поступі разом».

Сторони також обговорили можливість і необхідність подальшої активізації співпраці в освітній сфері, зокрема, обміну студентами (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*. – 2013. – 26.11).

Голова Верховної Ради України В. Рибак 28-29 листопада відвідає з офіційним візитом м. Санкт-Петербург (Російська Федерація) для участі у заходах Міжпарламентської Асамблей держав-учасниць СНД.

Програмою візиту передбачена участя Голови Верховної Ради України В. Рибака у засіданні Ради МПА СНД та у Тридцять дев'ятому пленарному засіданні Міжпарламентської Асамблей держав-учасниць СНД.

Також відбудуться зустрічі Голови Верховної Ради України з Головою Ради Федерації Федеральних Зборів РФ В. Матвієнко, з Головою Державної Думи Федеральних Зборів РФ С. Наришкіним, з Головою Парламенту Республіки Молдова І. Корманом та з Головою Сенату Парламенту Республіки Казахстан К.-Ж. Токаєвим (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*. – 2013. – 27.11).

Верховна Рада в першому читанні прийняла законопроект про розвиток фізкультури і спорту на 2013–2017 pp. Про це під час прес-конференції повідомив перший заступник міністра молоді і спорту України С. Глущенко, передає кореспондент УНН.

«Ми щойно захистили у першому читанні законопроект про розвиток фізкультури і спорту на 2013-2017 роки. Вона (про-

грама – ред.) нелегко створювалася і проходила захист у парламентському Комітеті по простій причині – вперше за всю історію незалежної України вона не декларативна, а наповнена конкретикою. Там є конкретні дії по відновленню інфраструктури, створення моди на спорт, по мотивації як спортсменів, батьків спортсменів, так і тренерів», – розповів С. Глушенко.

За словами заступника міністра, по тій причині, що в Україні є проблеми із фінансами, дуже важко було погоджувати програму із Мінфіном та Мінекономіки. До того ж він додав, що Міністерство намагається провести програму як закон, тому що закон є обов'язковим до виконання, і висловив сподівання, що у найближчі тижні ця програма стане законом.

У програмі закладено кілька головних блоків. Це, по-перше, перехід із 100 % дотаційного фінансування галузі з боку держави. За його словами, в Україні наразі є неприйнятною така система. «Тому ми запропонували суміжне фінансування 50/50 (держава і місцева влада, або держава і бізнес)», – уточнив С. Глушенко.

«Тут ми бачимо співучасть держави по схемі «ми відповідаємо сильному партнеру». Не ми даємо безкоштовно, як раніше, а потім у невідомому напрямку гроші зникали, а ми відповідаємо лише на бажання місцевої влади, починаючи із сільської або обласної ради, розвивати фізкультуру. Коли ми бачимо підстави, тоді держава відповідає тими 50 %, які залишилися», – розповів заступник міністра (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.11).

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів підтримує проект закону про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо забезпечення реалізації прав підприємств, установ та організацій громадських організацій інвалідів на пільгове оподаткування).

Під час засідання Комітету 20 листопада 2013 р. зазначалося, що метою законопроекту (реєстр.№ 3623, доопрацьований) є законодавче врегулювання питання забезпечення

реалізації прав підприємств, установ та організацій громадських організацій інвалідів на пільгове оподаткування та посилення соціального захисту працюючих інвалідів та створення для них нових робочих місць.

З цією метою вносяться зміни до статті 195 Податкового кодексу України, якими встановлюються норми щодо застосування нульової ставки оподаткування підприємствами та організаціями громадських організацій інвалідів на постійній основі (діючи редакцією Податкового кодексу передбачено можливість застосування нульової ставки підприємствами та організаціями громадських організацій інвалідів до 01.01.2015).

Одночасно шляхом внесення змін до пункту 4 статті 189 Податкового кодексу пропонується уточнити базу оподаткування для сплати податку на додану вартість для підприємств, котрі співпрацюють з підприємствами громадських організацій інвалідів (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 27.11).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи підтримує проект закону про внесення змін до статті 324 Податкового Кодексу України (щодо зборів за спеціальне використання води).

На засіданні Комітету зазначалося, що законопроектом (реєстр. № 3548) пропонується вжити заходів щодо збереження об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) шляхом звільнення від збору за спеціальне використання водних ресурсів, які використовуються на зрошення (обводнення) об'єктів ПЗФ.

Під час обговорення народні депутати наголошували, що законодавством України ПЗФ охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Питання забезпечення водою зазначених об'єктів як бюджетних неприбуткових установ, вважають члени Комітету, не повинно розглядатися на

тих самих засадах, що і підприємницька діяльність, пов'язана зі спеціальним водокористуванням. У ряді випадків за відсутності необхідної кількості бюджетних коштів припинення водозабору може унеможливити збереження унікального генопонду дикої природи, який збирався протягом сотень років (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 27.11).

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення доповнень до статті 45 Житлового кодексу Української РСР (щодо забезпечення права педагогічних працівників дошкільних та позашкільних навчальних закладів на отримання житла в першочерговому порядку).

Законопроектом (реєстр. № 2344а) передбачається надання житлових приміщень у першочерговому порядку «вихователям та іншим педагогічним працівникам дошкільних та позашкільних навчальних закладів».

Під час обговорення зазначалося, що метою цього проекту є захист прав та забезпечення соціальних гарантій для всіх без винятку педагогічних працівників дошкільних та позашкільних навчальних закладів у частині надання житла в першочерговому порядку, а також усунення неузгодженностей деяких норм чинного законодавства України.

Члени Комітету підтримали законопроект, прийняття якого надасть можливість вихователям та іншим педагогічним працівникам реалізовувати свої права та соціальні гарантії, передбачені Законом «Про освіту», у повному обсязі (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 27.11).

Верховна Рада Криму засудила дії опозиційних партій, які проводять мітинги з вимогою підписати Угоду про

асоціацію з Євросоюзом. Рішення було прийнято на пленарних засіданнях у середу, повідомляє прес-центр Верховної Ради АРК.

У документі «Про політичну ситуацію» підтримується рішення Кабміну про призупинення процесу підготовки до укладення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Згідно з повідомленням, «Верховна Рада автономії засуджує деструктивні дії ВО «Свобода», ВО «Батьківщина», політичної партії УДАР, які спекулюють на загальноєвропейських цінностях».

На думку кримських депутатів, опозиціонери «нагнітають істерію навколо Угоди про асоціацію та вдаються до політики шантажу, а також ведуть до розколу в суспільстві, дестабілізують суспільно-політичну ситуацію в країні».

Депутати закликали кримчан «направити всі зусилля на збереження Криму як території стабільності і міжнаціональної злагоди і зміцнювати дружні зв'язки з Росією».

Як повідомлялося, 22 листопада Верховна Рада Криму вже заявляла про свою підтримку рішення Прем'єра М. Азарова призупинити процес євроінтеграції (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 27.11).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович дав інтерв'ю тележурналістам С. Шустеру («Шустер LIVE», телеканал «Інтер»), О. Ткаченку («Студія 1+1»), А. Куликову (телеканал ICTV), Л. Губіній («5 канал») та О. Панюті (телеканал «Україна»).

Під час інтерв'ю глава держави виклав свою позицію щодо останніх подій навколо підготовки до підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, внутрішньополітичної ситуації, соціально-економічного розвитку країни (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11).

Україна вважає найбільшим оптимальним варіантом урегулювання спірних питань навколо Угоди про асоціацію з Європейським Союзом переговори за участю трьох сторін – України, ЄС та Росії.

Під час інтерв'ю журналістам українських телеканалів Президент України В. Янукович зауважив, що такі переговори мають відбутися до підписання Угоди.

«Щоб ми могли врегулювати ці відносини, треба сісти у форматі трьох учасників цього процесу, розглянути всі спірні питання. Вони не можуть бути розглянуті вже після того, як буде підписана Угода. Вони можуть бути розглянуті тільки до цього», – сказав він.

За його словами, однією з причин ситуації, що склалася, є падіння товарообігу, перш за все з Росією і країнами СНД.

«А це означає, що ми втрачаємо обсяги економіки, ми втрачаємо сьогодні доходи бюджету, втрачаємо прибутки бюджету. І нам їх треба відновлювати, нам треба, щоб економіка працювала ефективно», – підкреслив глава держави.

Президент зазначив, що свою точку зору виклав на Саміті глав держав СНД у Мінську, після чого почалася дискусія. «Я звернувся до всіх президентів, які були на Саміті в Мінську. Я сказав, що Україна як головуюча в 2014 році це питання ставитимемо в першу чергу», – сказав В. Янукович.

За його словами, дискусія продовжувалась і під час двох останніх зустрічей з Президентом РФ В. Путіним. В. Янукович розповів, що на цих зустрічах також порушувалося й питання газових контрактів із Росією: «Відмітили у протоколі, що ціна на газ не відповідає ринковому підходу і що це питання потребує врегулювання».

«Ми купуватимемо газ там, де буде дешевше. Для нас немає значення. Ми сьогодні купуємо, наприклад, по 370 доларів, по 380 доларів в Європі газ. А якщо ми купуватимемо у вас (у Росії) його дешевше, ми будемо його купувати у вас», – зазначив глава держави.

Він також підкреслив, що обговорювалися й питання прокачування газу. «Вся газова тематика в повному обсязі. Тобто,

це і резерв нашого газового сховища, який має бути на випадок холодної зими», – додав Президент.

Крім того, зауважив В. Янукович, потребує врегулювання питання взаємовідносин у форматах зони вільної торгівлі як з ЄС, так і з СНД.

«Ми не хочемо там, де страждає наша економіка, там, де страждають наші інтереси, ми, звичайно, не можемо цими інтересами нехтувати. Тим більше, що в нас немає запасу міцності ніякого. Для нас це несе загрозу», – підкреслив глава держави.

«Занадто все це переплетено в нас у взаєминах. І там, де перетинаються інтереси, там якраз такий потрібен формат. І я вважаю, що це абсолютно нормальним», – зазначив Президент.

На його переконання, необхідно враховувати реалії, які склалися в економіці України, з урахуванням того, що «нам треба виходити на інший рівень стосунків з нашими партнерами, наприклад із Росією».

За словами Президента, у двосторонніх відносинах із Російською Федерацією є багато «бліх плям». «Нам треба зараз це розблокувати», – сказав він, додавши, що є необхідність оновити договір про стратегічне партнерство з РФ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Президент України В. Янукович братиме участь у Саміті «Східного партнерства» у Вільнюсі 28-29 листопада.

«На сьогодні поки не змінюються плани. Я неодноразово казав, що збираюсь їхати до Вільнюса», – сказав В. Янукович в інтерв'ю журналістам українських телеканалів.

За словами глави держави, на шляху євроінтеграції для України головним є захист національних інтересів. «Питання підписання чи не підписання будь-якої угоди повинно бути обґрунтоване», – підкреслив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 26.11.*)

У грудні 2013 р. стане відомо, чи можливе підписання Україною Угоди про асоціацію з ЄС навесні 2014 р. Про це Президент України В. Янукович сказав в інтерв'ю журналістам українських телеканалів.

«Грудень покаже. Я не хочу сьогодні сказати, що ми всі сто відсотків питань, які ми хочемо вирішити з Росією, вирішимо. Але я переконаний, що за певний період часу ми вирішимо. Можливо, щось вирішимо у грудні, щось вирішимо в січні і так далі», – сказав В. Янукович в інтерв'ю журналістам українських телеканалів.

За словами глави держави, у вирішенні цих питань на поступки потрібно буде йти як Україні, так і Росії, оскільки обидві країни вже розпочали програми імпортозаміщення. «Врешті-решт ми знайдемо ті компроміси, які потрібно, і я переконаний у тому, що це буде вигідно», – зазначив глава держави.

«Якщо Україна втратила 25 % товарообігу, то Росія більше 4 %. Але вони відчутні. 4 % російських – це не менше, ніж 25 % українських, а скоріш за все, більше, враховуючи їх обсяги в економіці», – додав глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Президент України В. Янукович наголошує, що вимоги Міжнародного валютного фонду щодо підняття тарифів на житлово-комунальні послуги для населення є неприйнятними. Під час інтерв'ю журналістам українських телеканалів В. Янукович розповів, що протягом останніх трьох років представники Європейського Союзу проголошували умовою надання Україні технічної допомоги в розмірі 610 млн євро підписання угоди з МВФ щодо надання Україні кредиту на умовах цієї організації.

«З 2010 року три роки поспіль цю цукерку у красивій обертці нам показували і казали: «Ви їх (кошти МВФ) отримаєте, коли з Міжнародним валютним фондом підпишете

угоду». Не треба нас так принижувати. Ми не малі діти, на солодкі цукерки ми не йдемо. Ми серйозна європейська країна, а МВФ каже: «Підніміть тарифи для населення, заморозьте заробітні плати і пенсії» і так далі. Я на це ніколи не піду», – зазначив Президент.

За його словами, переговори з МВФ виявилися безрезуль-татними.

«Наші розрахунки на те, що нам допоможе Міжнародний валютний фонд, завершилися нічим. Я особисто вів перегово-вори з МВФ на високих рівнях і в Україні, і в Сполучених Штатах. Ми отримали негативну відповідь», – підкреслив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Прези-дента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

В основі ухвалення будь-яких державних рішень, зокрема у зовнішній політиці, мають бути національні інтереси України, наголошує Президент В. Янукович.

«Головні чинники – це наші українські інтереси. В основу прийняття будь-яких рішень ми завжди ставимо, і я особисто буду ставити тільки інтереси України, національні інтереси», – сказав глава держави в інтерв'ю журналістам українських телеканалів. Президент підкреслив, що Україна має підтри-мувати взаємовигідні відносини зі своїми зовнішньополітич-ними партнерами. «Ми повинні бути сильними. Тоді до нас будуть відноситись як до партнерів, рівних партнерів. Я вва-жаю і переконаний в тому, що ми не повинні ніде бути «бідни-ми родичами» з простягнутою рукою», – сказав В. Янукович.

«Я не хочу і не дозволю, поки я очолюю державу, щоб Україну хтось принижував», – додав Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.pres-ident.gov.ua). – 2013. – 26.11.*)

Питання колишнього Прем'єр-міністра Ю. Тимошенко має вирішуватись виключно в судовому порядку, наголошує Президент України В. Янукович.

«Питання Тимошенко – це питання не сьогоднішнього дня. Питання Тимошенко – це питання 15 років життя України. Сьогодні партнери Тимошенко сидять по різних тюрмах по різних країнах світу. Сьогодні Україна платить за Тимошенко Росії борги за газ, який вона реалізувала на території України, а кошти перевела в офшорні зони. На ці питання потрібно, щоб відповіді дав суд», – сказав глава держави в інтерв'ю журналістам українських телеканалів.

При цьому він наголосив, що Ю. Тимошенко уникає і блокує правосуддя.

Президент додав, що питання Ю. Тимошенко не повинно бути на заваді євроінтеграції України. «Європейський Союз – що, суд?» – підкреслив В. Янукович.

За його словами, виборці часто порушують це питання під час спілкування з Президентом, але всі сходяться в тому, що відповідь повинен дати суд.

«Суд повинен дати відповідь на це питання. Але яка б не була відповідь суду, Україна сьогодні платить 405 млн доларів. Платять платники податків. Ми шукаємо, де взяти ці кошти. Чого ми повинні платити?» – зазначив глава держави.

Також, за його словами, Ю. Тимошенко може просити про помилування в разі відшкодування завданіх державі збитків. «До речі, закони України зараз це дозволяють, якщо людина заплатила збитки державі», – наголосив Президент.

«Треба казати правду про злочини. Красти кошти з бюджету України і у платників податків – це не злочин? Суд хай скаже. Моїх повноважень і моєї точки зору тут недостатньо. Повинен дати відповідь на це питання суд. І Тимошенко в цьому також зацікавлена повинна бути», – сказав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Глава держави наголосив на соціальній спрямованості проекту Держбюджету на наступний рік. «Бюджет 2014 року, я однозначно вам скажу, стосується соціальних виплат – вони не будуть скорочуватися», – сказав Президент в

інтерв'ю журналістам українських телеканалів. Також, за словами В. Януковича, продовжиться підвищення заробітних плат і пенсій, і для цього є необхідні ресурси. «2014 рік – він буде важким. Ми не розраховували, що він буде легким. Але ми бачимо, за рахунок чого буде наповнення бюджету», – сказав він.

На переконання глави держави, зростання заробітних плат стане основою для підвищення пенсій.

Він також назвав неприпустими кроки щодо зменшення заробітних плат, соціальних виплат задля виконання вимог МВФ або для реалізації реформ.

Глава держави також зазначив, що в бюджет наступного року вже закладено кошти на виконання програм розвитку регіонів. «По кожному регіону ми маємо сьогодні вже програму і ми, безумовно, будемо їх оголошувати – що ми будемо робити, що ми будемо будувати», – констатував В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11).

Україна має намір й надалі скорочувати обсяги купівлі дорогоГО для неї російського газу, заявляє Президент В. Янукович.

«Ми працюємо над тим, щоб створити такі умови для Росії, за яких їй невигідно було б постачати нам газ за високими цінами. Адже ми скорочуємо весь час обсяги споживання російського газу», – сказав В. Янукович в інтерв'ю журналістам українських телеканалів.

За його словами, закупівлі російського газу вже скоротилися на 18 млрд куб. м, і реальною є перспектива подальшого скорочення. Крім того, глава держави зазначив, що Україна диверсифікує газовий ринок і отримує газ не лише з Росії, а й з Європи. «Росія це добре розуміє, і за цей період часу Росія переконалася в тому, що той шлях, який ми обрали – ми від нього не відступимо. Бо просто невигідно купувати за такою ціною газ, і ми будемо робити все, щоб скорочувати обсяги купівлі цього газу», – зазначив В. Янукович.

«Ми в дискусії перебуваємо досить давно і довго і шукаємо рішення», – сказав Президент.

На його думку, максимальною ціною на газ для України повинна бути ціна у 300 долларів.

«Яка ціна на газ повинна бути для України на сьогодні? Ми вважаємо, що середньоєвропейська ціна на газ в межах 370 долларів, мінус транспорт, десь 70 долларів. 300 долларів має бути максимальна ціна в Україні на газ. Я говорю про ціну, якою має бути ринкова європейська ціна. А вона у нас 510», – сказав глава держави.

При цьому він звернув увагу, що вирішити питання ціни на газ в Арбітражному суді сьогодні непросто.

«Ви думали, ми не працювали з Арбітражним судом? Адже звернутися до Арбітражного суду і програти цей суд – означає узаконити це рішення навіки», – зазначив В. Янукович.

Він пояснив, що українські юристи вивчили питання судових розглядів і дійшли висновку, що ризики надто великі. «Дуже великі ризики програти суд, і у зв’язку з цим ми це питання вирішили відкласти», – сказав Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Президент України В. Янукович ухвалить рішення про участь у президентських виборах 2015 р. після звіту перед громадянами про виконання передвиборної програми.

«Коли буду завершувати виконання цієї програми, яку я намітив на ці 5 років, підіде час – і я прозвітую людям. Я присвячу цьому достатньо уваги, часу, щоб прозвітувати людям, і спитаю людей, виборців, їхню точку зору», – сказав глава держави в інтерв’ю журналістам українських телеканалів.

За словами В. Януковича, він хоче почути точку зору громадян щодо виконання його передвиборної програми.

«Я налаштований на виконання всіх своїх зобов’язань, які я брав перед народом», – сказав Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Реалізація проекту «Південний потік» може змусити Україну вийти з Третього енергопакету, наголошує Президент В. Янукович.

Під час інтерв'ю журналістам українських телеканалів глава держави зауважив, що під час підготовки до підписання Угоди про асоціацію, «під час того, як ми ведемо переговори, як ми будуємо спільну енергетичну політику, і Україна займає достатньо серйозне місце в європейських планах, у той же час підписуються угоди з п'ятьма країнами Європейського Союзу про будівництво «Південного потоку».

«Це пряме порушення. Сьогодні Україна має повне право зробити заяву по виходу з Третього енергопакету, якщо буде так, і не будуть враховуватись наші інтереси. Які ми партнери?» – сказав В. Янукович.

За його словами, реалізація цього проекту призведе до того, що 60 млрд куб. м газу буде транспортуватись до Європи в обхід території України.

«Сьогодні ми підійшли десь до 70 млрд прокачування через нашу трубу, а качали біля 120 млрд куб. м», – підкреслив Президент.

Як зазначив глава держави, падіння обсягів транзиту нижче 60 млрд куб. м поставить під питання рентабельність української ГТС (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Президент України В. Янукович вважає, що правоохоронні органи мають забезпечувати безпеку не лише учасників акцій на підтримку євроінтеграції, а й решти громадян.

«Мети ніякої немає будь-кому зробити шкоду», – сказав глава держави в інтерв'ю журналістам українських телеканалів.

Відповідаючи на запитання щодо можливості застосування сили до учасників «євромайданів», Президент сказав: «Ні. Це ж мирна акція... Дуже важливо, щоб не застосовували силу і не порушували закон».

Натомість, за словами В. Януковича, у разі порушення законів України з боку учасників акцій правоохоронці будуть змушені відреагувати. «Неважливо, хто, з якими гаслами порушує закони, порядок. Якщо одягнути прапор Євросоюзу і бити людей, чи намагатись увірватись у державне приміщення і захопити, – це порушує закон... Закони порушувати нікому не можна, і на це повинна реагувати правоохоронна система, захищати всіх», – сказав він.

«Правоохоронна система повинна забезпечити безпеку не тільки тих людей, хто вийшов на майдан, а й тих, хто живуть поруч. Тому вони виконують свій обов'язок», – додав глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Україна продовжуємо йти шляхом реалізації реформ, наголошує Президент України В. Янукович. «У нас ніяких коректив немає. Ми йдемо шляхом реформ, і це наша мета», – сказав глава держави в інтерв'ю журналістам українських телеканалів.

Президент зазначив, що в Україні триває імплементація законів, пов'язаних із реалізацією реформ.

«Стільки, скільки ми зробили реформ за цей короткий час, починаючи з 2010 року, жоден уряд не зробив, жодна влада за роки незалежності», – сказав В. Янукович.

За словами Президента, у країні зберігається цінова стабільність, зростають доходи Державного бюджету, у той час як показник його дефіциту знижується.

В. Янукович підкреслив, що зовнішній борг України знизився з 85 % до 75 % ВВП.

Глава держави зазначив, що середня заробітна плата в Україні збільшилася з 1906 грн у 2009 р. до 3227 грн у 2013 р.

Говорячи про ситуацію із заборгованістю по заробітним платам, В. Янукович зазначив, що до 10 грудня всі заборгованості у бюджетній сфері мають бути погашені. «Завдання поставлене – до 10 грудня погасити всі заборгованості, які є в бюджетній сфері», – сказав глава держави.

За його словами, Україні є чим пишатися на шляху реформ, зокрема у сфері охорони здоров'я матері та дитини. Як зазначив Президент, в результаті створення в регіонах перинатальних центрів дитяча смертність скоротилася на 25 %, а смертність породіль – удвічі.

На переконання В. Януковича, реформи сприятимуть наближенню країни до європейських стандартів.

«Абсолютно переконаний у тому, що ми не зупинимо рух модернізації нашої країни і європейської інтеграції», – сказав він, додавши, що держава не перекладатиме тягар реформ на плечі людей (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Україна планує й надалі збільшувати обсяги видобутку власного вугілля, наголошує Президент України В. Янукович. Під час інтерв'ю українським телеканалам глава держави повідомив, що за останні три роки видобуток зрос на 17 млн тонн. «Якщо ми в 2010 році видобували 69 мільйонів тонн вугілля, то в цьому році це вже буде приблизно 86 мільйонів», – сказав В. Янукович.

Як зазначив Президент, таким чином вітчизняні підприємства позбавляться газової залежності і перейдуть на інші види палива в результаті переробки вугілля.

Один із таких проектів, за словами В. Януковича, розробляється спільно з китайськими фахівцями. «На завершенні вже великий інвестиційний проект з Китаєм, який буде передбачати будівництво заводів з виробництва синтетичного газу», – сказав В. Янукович, зауваживши, що планується побудувати чотири такі заводи.

«Скоріш за все, ці документи будуть підписані вже наступного тижня під час моого візиту до Китаю», – додав він.

Президент також зазначив, що споживання газу в промисловості, зокрема в металургійній, хімічній галузях та енергетиці, значно скоротилося. «Зараз в енергетиці ми газу взагалі не споживаємо, у металургії ми скоротили споживання природного газу, і сьогодні ми практично вже не споживаємо в до-

менному виробництві», – зазначив він, додавши, що це зроблено завдяки модернізації підприємств.

Президент також додав, що енергозберігаючі технології з використанням альтернативних видів палива вже активно використовуються і в житлово-комунальному господарстві.

«Я про це кажу з гордістю, тому що нам вдалося це зробити. На 18 мільярдів скоротити споживання газу при тому, що ми не скоротили виробництво. Ми показали, що здатні вирішувати такі великі програми, і ми їх вирішуємо», – резюмував В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Президент України В. Янукович привітав працівників органів прокуратури з професійним святом. За словами В. Януковича, сьогодні органи прокуратури знаходяться в центрі правової реформи, яка відбувається у державі. Зокрема, на переконання Президента, новий Кримінальний процесуальний кодекс став важливою складовою правової реформи та дав новий імпульс подальшій реорганізації правозахисних органів.

Як зауважив глава держави, поступово відходячи від виконання обов'язків, обумовлених переходним періодом, українська прокуратура запроваджує нові законодавчі засади діяльності, визначені кращими європейськими і світовими стандартами. В. Янукович наголосив, що Генеральна прокуратура України забезпечує ефективну реалізацію нового КПК. «Сподіваюсь, що ви й надалі спрямовуватимете свої зусилля на належний захист прав та основоположних свобод людини і громадянина, ефективне розслідування злочинів», – сказав Президент.

В. Янукович вручив державні нагороди та побажав працівникам прокуратури непохитності у службянні закону, а також гідного виконання покладених на них завдань, зокрема «захищати конституційні права та свободи нашого народу, зміцнювати законність та правопорядок» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Реформа права, яка сьогодні триває в Україні, носить системний та всеохоплюючий характер. На цьому Президент України В. Янукович наголосив під час урочистостей з нагоди Дня прокуратури.

За його словами, сьогодні вже можна констатувати, що застосували норми про змагальність кримінального процесу. «Це змінило ставлення до виправдувальних вироків як до надзвичайного явища», – наголосив глава держави. Він додав, що послідовне додержання принципу гуманізації суттєво знизило питому вагу застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Широкого застосування, за словами Президента, набули угоди про примирення та визнання винуватості.

Водночас, він зазначив, що розпочата реорганізація правоохоронної системи вимагає запровадження інституту кримінальних проступків, що матиме велике значення для вирішення пріоритетних завдань кримінальної юстиції. «Переведення у цю площину низки нетяжких злочинів та введення в дію положень Кримінального процесуального кодексу про спрощене провадження дозволить суттєво розвантажити слідчі та судові органи. Сподіваюся на вашу активну роботу з цього питання», – сказав Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Діяльність органів прокуратури має ставати дедалі прозорою та відкритішою для суспільства, а їхні методи реформування мають стати зразком для інших. Про це Президент України В. Янукович наголосив під час урочистостей з нагоди Дня прокуратури.

На його переконання, висвітлення у засобах масової інформації результатів роботи позитивно впливає на рівень довіри населення.

Пріоритетними завданнями реформованої прокуратури, за словами Президента, є поновлення трудових і соціальних прав найбільш незахищених та вразливих категорій громадян,

реальне забезпечення прав дітей. «Не має залишитися жодної невирішеної проблеми у сфері захисту неповнолітніх, позбавлених батьківського піклування, реалізації прав дитини на освіту, оздоровлення», – підкреслив В. Янукович.

За його словами, максимальну увагу слід приділити соціальному захисту багатодітних сімей, які потребують посиленої державної підтримки, забезпечити поліпшення екологічної ситуації, в першу чергу в індустріальних регіонах (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Президент України В. Янукович привітав хліборобів Черкаської області з намолотом четвертого мільйона тонн зерна. «Глибокої шані і поваги заслуговують трудівники, які виростили такий рекордний урожай. Нехай завжди щедро і багато родить нива вашого рідного краю», – йдеться у вітанні глави держави.

В. Янукович побажав землеробам доброго здоров'я та благополуччя (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

У присутності Президента України В. Януковича підписано Угоду про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться в межах площ Абіха і Кавказька, ділянки Маячна та структури Субботіна у Чорному морі.

Угоду підписали міністр енергетики та вугільної промисловості України Е. Ставицький, виконавчий віце-президент у Південно-Східній Європі компанії «Ені ЮКрейн Шеллоу Воторс» Дж. Танноя та директор у Росії, країнах СНД та Північній Європі з питань стратегічного партнерства компанії «ЕДФ ЮКрейн Шеллоу Воторс» П. де Фірма де Пер’ї.

Перед початком церемонії глава держави підкреслив, що розвиток енергетичної інфраструктури є стратегічним завданням, яке стоїть перед нашою країною. «Розвиток енергетичної інфраструктури – це стратегічне завдання, яке є перед

Україною, і співпраця з вашими компаніями, безумовно, для нас відкриває нові можливості», – сказав В. Янукович.

У свою чергу, Дж. Танноя подякував главі держави за сприяння в підготовці цієї ініціативи. «Ми віримо, що ті технології і той досвід, який ми набули в цих сферах, можуть бути корисними для України», – сказав він.

За словами Дж. Танноя, діяльність компанії в Україні буде спрямована на збереження її довкілля. «Як ми знаємо, Чорне море – це море закрите; ми маємо напрацьований досвід роботи в таких умовах», – зазначив він. «Сподіваємось, що результати будуть нашим спільним успіхом», – зазначив Дж. Танноя (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

В Україні є план врегулювання протиріч, які виникли в ході переговорів щодо підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів 27 листопада 2013 р.

Глава уряду зазначив, що три роки Президент і уряд зуміні були вести переговори як з Європейським Союзом, так і з Росією, занепокоєною наслідками зони вільної торгівлі між Україною і Євросоюзом для власної економіки.

«Ми принципово вирішили, що рівноправна участь у найбільшому за обсягом і одному з найбільш технологічних ринків світу – європейському – це реальний шанс структурної перебудови та модернізації економіки України. Водночас ми переконували, що така участь не створює загрозу Росії, напаки, відкриває нові можливості співпраці, – зазначив М. Азаров. – Ці переговори з кожним з партнерів окремо не привели до врегулювання протиріч».

Місяць тому в Мінську глави держав Митного союзу прийняли заяву про те, що негайно після підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом для України фактично буде скасовано режим вільної торгівлі з країнами Митного союзу. Це означає, що негайно втратять роботу близько

400 тис. українських робітників, а далі навіть важко порахувати, скільки ще. Закриються найбільші українські підприємства, різко згорнеться малий і середній бізнес, а доходи бюджету не забезпечать виконання соціальних зобов'язань держави.

За словами глави уряду, проти такого сценарію рішуче виступили промисловці і підприємці, профспілки, які однозначно донесли свою позицію до Президента і уряду, і уряд не міг закривати на це очі.

«Європейський Союз не дав практичної відповіді на наші неодноразові звернення щодо пошуку компенсаторів втрат України від закриття ринків Митного союзу. Ми не отримали жодного підтвердження щодо підтримки з боку європейських і світових фінансових інститутів», – зазначив М. Азаров.

За його словами, буквально напередодні підписання угоди про зону вільної торгівлі з Євросоюзом Міжнародний валютний фонд висунув Україні абсолютно неприйнятні умови надання кредиту.

Прем'єр-міністр наголосив, що уряд України не може погодитись на підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги вдвічі і водночас на заморожування заробітних плат, пенсій, стипендій і всіх соціальних допомог, не може піти на різке скорочення доходів бюджету – а отже, на звільнення лікарів, вчителів, викладачів вузів, зменшення бюджетних місць для студентів тощо. Також уряд не погоджується з перспективами девальвації національної валюти – це призведе до різкого подорожчання імпортних товарів, в першу чергу, ліків, також не може відмовитись від підтримки сільськогосподарських товаровиробників, що приведе до подорожчання продуктів харчування.

Виконання названих вимог МВФ однозначно призвело б до соціального колапсу і дискредитації курсу європейської інтеграції України в очах українців. «Стало очевидно, що в умовах, які склалися, переговори щодо врегулювання гострих проблем, з якими зіткнулась Україна, треба продовжити, – наголосив М. Азаров. – Ми повинні виробити умови, за яких наша економіка уникне катастрофічних втрат, а люди – краху

європейських сподівань і обвального погіршення рівня життя. У нас є план врегулювання протиріч. Вони виникли, як видно, в трикутнику інтересів України, Європейського Союзу і Росії. Тому логічно і успішно їх можна вирішувати у тристоронньому форматі. Хто закриває на це очі, той насправді гальмує процес підписання Угоди про асоціацію».

М. Азаров наголосив, що «наша позиція заснована на інтересах України». Саме з таким посланням нашим партнерам Президент України візьме участь у Вільнюському саміті «Східного партнерства».

«Хочу підкреслити, що мета тристоронніх переговорів – зняти протиріччя і підписати Угоду про асоціацію і зону вільної торгівлі з Європейським Союзом на кращих для України умовах, не втрачаючи ринків ні Росії, ні ЄС», – наголосив М. Азаров.

Прем'єр-міністр зазначив, що для цього необхідно відновити нормальний торгово-економічний режим з Росією та домовитись про конкретну, на ринкових принципах, допомогу, яку більш сильна економіка Європейського Союзу може надати економіці України у перехідний період (*Урядовий портал (www.ktn.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Україна нізащо не може жертвувати економічним суверенітетом, тож останнє рішення уряду від 21 листопада щодо підписання Угоди про асоціацію з ЄС було прийняте, щоб не допустити соціально-економічного провалу і досягти більш вигідних умов для України. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів 27 листопада 2013 р.

«Це рішення прийняте, виходячи саме з національних інтересів України, незмінним пріоритетом яких є успішна європейська інтеграція. Про це чітко сказав вчора Президент України, – наголосив М. Азаров. – Ми не можемо жертвувати економічним суверенітетом. І не можемо допустити, щоб підписана у конкретно сьогоднішніх, вкрай несприятливих умовах, асоціація виявилася провальною як для України, так і

для Європейського Союзу. А економічна ситуація, яка остаточно склалась напередодні підписання, на превеликий жаль, визначала саме таку перспективу».

«Саме наш уряд виконав величезний обсяг роботи, який реально наблизив Україну до асоціації, – зазначив М. Азаров. – Саме Президент і уряд України протягом трьох років рішуче повернули політичний курс до практичного виконання критеріїв членства в Євросоюзі, здійснювали важкі, але необхідні перетворення не тільки для європейського майбутнього, а в першу чергу для самого українського суспільства. Тому я вкрай відповідально заявляю: процес переговорів щодо підписання угоди продовжено, і робота з наближення України до європейських стандартів не зупиняється ні на один день».

При цьому глава уряду наголосив, що український проект «Україна – європейська держава» іде своїм ходом. І наши партнери з Євросоюзу прийняли таку позицію України та офіційно заявили про можливість підписати Угоду про асоціацію в майбутньому (*Урядовий портал (www.ktn.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Прем'єр-міністр України М. Азаров провів традиційну зустріч з представниками іноземних засобів масової інформації.

Глава українського уряду поспілкувався з журналістами на економічні та суспільно-політичні теми та відповів на низку актуальних запитань. Зокрема, під час зустрічі обговорювалися перспективи європейської інтеграції України, економічна ситуація, підтримка суспільством позиції керівництва держави (*Урядовий портал (www.ktn.gov.ua). – 2013. – 26.11.*)

Уже в грудні поточного року Україна розпочне переговори з Російською Федерацією щодо активізації двосторонніх економічних відносин. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час спілкування з представниками іноземних ЗМІ 26 листопада 2013 р.

«Буквально з початку грудня ми сядемо за стіл переговорів і намітимо дорожню карту відновлення наших взаємин, на-самперед у торговельно-економічній галузі. Я думаю, що ми будемо домовлятися про ті проекти, які зараз заморожені і не реалізуються. Це дуже важливі проекти, які створять у нас нові робочі місця і дадуть нам можливість працювати на перспективу», – заявив М. Азаров (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 27.11).

28 ноября в Вильнюсе на саммите «Восточного партнерства» будет парафировано Соглашение между ЕС, его государствами-членами и Украиной об Общем авиационном пространстве. Об этом сообщил вице-премьер-министр Украины А. Вилкул после подписания Общего заявления о сотрудничестве в области расширения действия спутниковых систем функционального дополнения EGNOS на территорию Украины.

По словам А. Вилкула, «для развития авиационной отрасли правительство проводит системную работу по повышению безопасности полетов, внедрению современных систем навигации, привлечению на рынок Украины новых лоу-кост компаний и развитию авиационной инфраструктуры. 28 ноября в Вильнюсе на саммите «Восточного партнерства» будет парафировано Соглашение между ЕС, его государствами-членами и Украиной об Общем авиационном пространстве».

Вице-премьер отметил, что присоединение Украины к свободному авиационному пространству фактически создаст дополнительные возможности относительно открытия рейсов по новым направлениям как для украинских, так и зарубежных авиакомпаний. Это создаст конкуренцию, что позволит повысить качество авиауслуг и снизит стоимость перелетов (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 27.11).

Казначейство України вживає усі можливі заходи щодо своєчасного проведення соціальних виплат, а також роз-

рахунків розпорядників коштів державного та місцевих бюджетів з дотриманням вимог чинного законодавства, направляючи на це весь наявний фінансовий ресурс.

Так, лише з 18 по 22 листопада 2013 р. Казначейством України проведено соціальних видатків на загальну суму 7 млрд 915,8 млн грн., зокрема:

- захищенні видатки, в т.ч. заробітна плата, нарахування на заробітну плату працівникам бюджетних установ, вугільних підприємств, іншим одержувачам бюджетних коштів, допомога сім'ям з дітьми – 7 480,1 млн грн;
- видатки Фондів соціального страхування (соц. виплати) – 371,5 млн грн;
- оплата листків тимчасової втрати працездатності – 52,6 млн грн;
- видатки ДВС (виплата аліментів) – 11,6 млн грн (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 26.11.*)

В Україні завершено фінансування пенсійних виплат за листопад, – на ці потреби було направлено 20,7 млрд грн. Про це повідомила міністр соціальної політики Н. Королевська.

«За оперативною інформацією Пенсійного фонду, в Україні повністю профінансовані пенсії за листопад. Протягом місяця на ці потреби було направлено 20,7 млрд грн. Загалом же з початку року пенсійні видатки сягнули 228 млрд 730 млн грн., що майже на 16 млрд грн більше, ніж за аналогічний період минулого року», – сказала вона.

Як відзначила міністр, фінансування та виплата пенсій відбувались у відповідності до поденного календарного графіку. Вона також нагадала, що з 1 грудня відбудеться перерахунок пенсійних виплат усім категоріям пенсіонерів. «Відповідно до державного бюджету 1 грудня відбудеться чергове зростання прожиткового мінімуму. У зв'язку з цим відбудеться автоматичний перерахунок усіх соціальних виплат, зокрема і пенсій», – сказала вона (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Європейські стандарти у сфері соціального захисту – це гідна підтримка тих громадян, яким найбільше потрібна допомога держави. Про це заявила міністр соціальної політики України Н. Королевська під час брифінгу в Кабінеті Міністрів України.

«Міністерство соціальної політики веде активну роботу по наближенню соціальних стандартів до європейських орієнтирів по цілій низці напрямків. Це, зокрема, зайнятість, пенсійне забезпечення, соціальні послуги, соціальна адаптація та інтеграція людей з особливими потребами та гендерна рівність», – сказала Н. Королевська.

За її словами, Мінсоцполітики щоденно працює над тим, щоб досягти цих орієнтирів.

«Україна на постійній основі інформує європейські інституції щодо втілення в життя положень Європейської соціальної хартії (переглянутої)», – зазначила вона у заяві від імені Міністерства соціальної політики.

Також у заяві сказано, що Міністерство соціальної політики України заявляє про незворотність у прагненні побудувати в Україні сильне, заможне суспільство соціально захищених людей. В основі такого суспільства – європейські соціальні стандарти. «Європейські стандарти у сфері соціального захисту – це гідна підтримка тих громадян, яким найбільше потрібна допомога держави. Це – забезпечення робочим місцем усіх, хто хоче і може працювати. Це – достойна пенсія після завершення трудової діяльності, рівні права чоловіків та жінок в усіх сферах життєдіяльності суспільства», – процитувала заяву міністр.

Вона також зауважила, що, здійснюючи кроки, покликані вивести соціальну сферу держави на якісно новий рівень, Україна не має права на помилку.

Міністерство соціальної політики розраховує, що економічні негаразди в Україні та Європі найближчим часом будуть подолані. І спільно з партнерами в Європейському Союзі Україна вийде на новий рівень інтеграції в усіх сферах життєдіяльності суспільства заради створення єдиного європейського простору

рівних можливостей та соціальної справедливості (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Внесено зміни до Порядку надання субвенції місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах.

Уряд вніс зміни до Порядку та умов надання у 2013 р. субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого водопостачання та водовідведення тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування. Відповідну постанову схвалено на засіданні Кабінету Міністрів України 27 листопада. Про це повідомив міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Г. Темник.

Він пояснив, що змінами до держбюджету щодо погашення заборгованості за енергетичні ресурси (Закон України № 710 «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік») передбачено погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення в сумі 1,54 млрд грн, які можуть бути направлені на погашення заборгованості за спожиту електричну енергію та 0,37 млрд грн – на погашення заборгованості за спожитий природний газ.

А ухвалена постанова передбачає розподіл цих коштів.

Г. Темник зазначив, що це дозволить підвищити рівень розрахунків підприємств тепло- та водопостачання за спожиті енергоносії (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

Україна отримала проект угоди зі словацьким оператором «Eustream» про можливість прокачування газу по території Словаччини в Україну і має намір довести обсяг

прокачування до 10 млрд кубометрів палива на рік. Про це заявив міністр енергетики та вугільної промисловості Е. Ставицький, передає «УНІАН».

«Минулого тижня до нас прийшов договір, який буде підписаний незабаром. Це договір від словацького оператора «Eustream», він дає дозвіл на прокачування газу через територію Словаччини», – сказав Е. Ставицький.

За словами міністра, до вересня 2014 р. обсяг поставок природного газу через територію Словаччини можливо буде довести до 10 млрд кубометрів на рік за умови проведення певних модернізаційних робіт на ділянках системи транспортування палива.

При цьому міністр зазначив, що словацька сторона вже підписала договір (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2013. – 27.11.*)

Єврокомісія надасть Україні 5 млн євро для підвищення якості супутникової навігації.

З 1 грудня 2013 р. набирає чинності Угода про співробітництво щодо цивільної глобальної навігаційної супутникової системи (GNSS) між ЄС та Україною. Відповідно до Угоди Україна отримує можливість залучатися до програм розробки, розгортання та використання європейської супутникової системи Galileo. В рамках реалізації цієї Угоди віцепрем'єр-міністр України О. Вілкул та віце-президент Єврокомісії – Єврокомісар з питань промисловості та підприємництва А. Таяні підписали Спільну заяву про те, що Єврокомісія надасть технічну допомогу у розмірі 5 млн євро для підвищення якості супутникової навігації на території України. В рамках проекту передбачається, що на ці кошти буде розроблено техніко-економічне обґрунтування та придбано відповідне обладнання (до трьох станцій RIMS*), здійснено його монтаж та проведено підготовку персоналу. Як попередньо обговорено із Європейською Комісією, сьогоднішнє підписання Спільної Заяви є офіційним початком проекту (*Урядовий портал (www.ktni.gov.ua). – 2013. – 27.11.*)

ПОЛІТИКА

Європейський Союз підкresлює, що пропозиція підписання Угоди про асоціацію буде дійсною, поки Київ рішуче не скаже «ні». Поки що підготовку до підписання Угоди припинено, і немає ніяких ознак, щоб на саміті у Вільнюсі щось змінилося. Брюссель бере однак до уваги інші можливості. Про це повідомляє УНН з посиланням на Польське радіо.

«Саміт «Східного партнерства» був би доброю нагодою підписати Угоду, але це можна буде зробити в будь-який момент, навіть через кілька днів після саміту» – сказав високопоставлений євросоюзний дипломат.

У Вільнюсі ЄС розраховує, що Президент В. Янукович пояснить, як він бачить подальші взаємовідносини з Європейським Союзом, і що мусило б статися, щоб Україна могла «вільно» підписати Угоду.

Брюссель не планує однак відмовлятися від поставлених умов, ні вводити до документу змін щодо економічної компенсації за наближення до ЄС, однак готовий підтримати Київ в «необхідних адаптаційних діях».

Припинення підготовки до підписання Угоди про асоціацію український уряд пояснював економічною ситуацією і погіршенням взаємовідносин з Росією (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.11).

Євросоюз недооцінив важливості України для реалізації планів В. Путіна щодо створення Євразійського союзу. Про це заявив екс-президент Польщі А. Квасневський в інтерв'ю TVN24. За його словами, ЄС знехтував тим, що було давно відомо.

«Що для Путіна, для Росії питання України абсолютно засадниче, що вони використають усі способи, аби її затримати, це вона потрібна як складник Митного союзу і Євразійського союзу, які є ціллю Путіна», – сказав А. Квасневський.

Він також звернув увагу, що Росія почала блокаду України ще з літа і супроводжувала її пропагандистською кампанією. «Європейські інституції недооцінили цього факту. Задовго ми жили в переконанні, що рішення українців таке сильне, що вони не дадуть собі накинути певний спосіб мислення», – пояснив екс-президент.

А. Кваснєвський переконаний, що до переговорів з Україною слід скоро повернутись. Але тепер є питання до Європи, чим вона може допомогти Україні. Він вважає, що «кількадцять, можливо 20 мільярдів євро» – це сума, цілком припустима для ЄС, який на порятунок Греції витратив значно більше – сотні мільярдів (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2013. – 27.11.*)

Наразі до 500 студентів зібрались біля Адміністрації Президента, які передали петицію від студентів з вимогою підписати Угоду про асоціацію з ЄС, передає кореспондент УНН.

Крім того, вони розмотали по вул. Банковій приблизно 100-метрове полотно, на якому активісти на Майдані збирили підписи на підтримку асоціації з ЄС (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua). – 2013. – 27.11.*)

Під Кабінетом Міністрів 27 листопада відбувся пікет учасників «Євромайдану». «Послухати» Прем'єра і міністрів прийшли більше тисячі осіб.

Люди тримали в руках партійні прапори, плакати та прапори Європейського Союзу. Весь Кабмін по периметру оточений службовцями спецпідрозділів.

В. Кличко закликав не піддаватись на провокації, а міліціонерів закликав не застосовувати сили до мирних демонстрантів. Також на пікет прийшли А. Яценюк та О. Тягнибок. Прес-служба МВС у вівторок попередила, щоб громадяни не порушували громадського порядку під Кабміном і не піддавались на заклики до «силового захоплення влади» (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2013. – 27.11.*)

Следующее Соглашение об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом может содержать худшие условия, чем сегодняшнее. Об этом сообщил лидер фракции «Батьківщина» А. Яценюк.

«Это подписание может быть уже не ранее 2015 г. Надо будет вообще начинать новые переговоры. И, к сожалению, если Янукович сейчас не подпишет соглашение, то условия следующего соглашения могут быть хуже, чем сегодняшнего», – подчеркнул А. Яценюк.

По его словам, лидеры оппозиции на саммите в Вильнюсе планируют встретиться с руководством Евросоюза и обсудить возможности поддержки европейской стороной украинского гражданского общества.

Кроме того, А. Яценюк сообщил, что украинская оппозиция сейчас решила переходить в жесткое противостояние действующей власти.

«Фактически, мы переходим в стадию жесткого политического противостояния до 2015 года. Мы, оппозиционеры, не выступаем за то, чтобы Украина просто подписала Соглашение об ассоциации с ЕС – мы выступаем за то, чтобы его выполнить. ...Мы должны быть честны сами перед собой: это соглашение для Украины, которое должны выполнять новый Президент, новое правительство и новый парламент», – заявил А. Яценюк (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 27.11).

Палаточный городок оппозиционеров, митингующих в поддержку подписания Украиной Соглашения об ассоциации с Евросоюзом на Европейской площади возле Украинского дома в центре Киева прекращает свое существование. В настоящее время происходит демонтаж палаток и сцены, которая располагалась на ступеньках, ведущих к входу в Украинский дом. Активисты оппозиционных партий собирают свои вещи. Часть из них уже переместилась и продолжает перемещаться на Майдан Независимости.

Таким образом оппозиционеры выполняют призыв своих лидеров объединить два майдана в центре Киева, к чему также призвала во вторник экс-премьер министр Украины Ю. Тимошенко (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 27.11).

Оппозиция собрала достаточное количество подписей народных депутатов (более 150) за рассмотрение в парламенте вопроса об отставке правительства Н. Азарова, сообщил народный депутат фракции «Батьківщина» А. Павловский.

По словам народного депутата, согласно регламенту работы Верховной Рады спикер парламента В. Рыбак «5 декабря на пленарном заседании должен поставить первым вопрос об ответственности правительства Н. Азарова за превышение своих служебных полномочий».

Отвечая на просьбу уточнить, сколько подписей собрано, А. Павловский сказал: «более 150 подписей было в пятницу, я думаю, сейчас 170 или 175 – достаточно по регламенту, чтобы поставить вне очереди вопрос ответственности правительства в повестку дня» (*Електронні Вісмі* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 27.11).

В семи областных центрах Украины суд запретил проведение массовых мероприятий.

В Луганске до 14 января 2014 г. запрещено проведение акций протеста и митингов. Такое решение принял окружной админсуд. Причем проведение акций неповиновения запретили отдельным общественным организациям, партиям, а также руководителям этих объединений.

Массовые акции протеста власть запретила еще в шести областных центрах страны: Черкассах, Днепропетровске, Одессе, Чернигове, Николаеве и Харькове (*Електронні Вісмі* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 27.11).

Петицію з вимогою застосувати санкції до Президента України В. Януковича та членів Кабінету Міністрів набрала близько 22 тис. підписів на сайті американського Білого дому, передає УНН.

На сайті опублікована заява, де зазначено, що якщо В.Янукович не підпише на саміті «Східного партнерства» 29 листопада у Вільнюсі Угоду про асоціацію з ЄС вони вимагатимуть застосувати санкції до українського Президента і членів Кабінету Міністрів. Наразі заяву підтримали 21683 осіб.

Зазначимо, на наступний день після підписання розпорядження КМУ про призупинення процесу підготовки до підписання Угоди про асоціацію з ЄС, опозиція розпочала збір підписів і внесла резолюцію недовіри до уряду.

Нагадаємо, в Києві та інших містах України тривають акції протесту під загальною назвою «Євромайдан», що були спровоковані рішенням Кабміну про призупинення підготовки до підписання Угоди про асоціацію з ЄС (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 27.11).

Міністерство закордонних справ України викликало представника Посольства Литви для пояснень щодо виступу спікера Сейму Л. Граужінене на «Євромайдані» в Києві 26 листопада. Про це повідомили у пресслужбі Міністерства закордонних справ Литви, передає УНН з посиланням на «5 канал».

Нагадаємо, 26 листопада ввечері Л. Граужінене звернулася до активістів «Євромайдану». Вона заявила, що Литва підтримує українців на шляху євроінтеграції, а також висловила впевненість, що Україна буде в Європі. Л. Граужінене заявила, що шлях, який належить пройти Україні – складний, але вона вірить в те, що український народ зможе його пройти (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 27.11).

Дослідження, яке провів Київський міжнародний інститут соціології (КМІС) показало, що українці не довіряють жодній із політичних партій України, передає УНН.

У опитуваних запитали, чи голосували б вони, і за які політичні партії (блоки) у разі, якщо б цими вихідними відбулися вибори до Верховної Ради?

Дослідження показало, що більшість (21 %) не брали б участі у виборах.

Невизначений статус мали 20 % українців, 16,2 % віддали б свій голос за Партію регіонів, 13,7 % – за УДАР В. Кличка, 10 % – за «Батьківщину», 5,1 % – за «Свободу», 3,8 % – за іншу партію, 0,7 % – за Радикальну партію О. Ляшка (**Українські Національні Новини** (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 27.11).

ЕКОНОМІКА

Банковская система в октябре вернулась к прибыли после неудачного сентября, когда общий убыток кредитных учреждений составил 770 млн грн. В прошлом месяце их финрезульятат был положительным и составил 366 млн грн.

По данным Национального банка, за десять месяцев с начала года прибыль банковской системы составила около 2,1 млрд грн.

Доходы банков в январе-октябре составили 135,7 млрд грн, расходы – 133,6 млрд грн.

В Украине зарегистрировано 183 банка, из которых 19 находятся в процессе ликвидации. 51 банк в Украине имеет иностранный капитал, в том числе 21 полностью принадлежит иностранным акционерам.

Совокупный зарегистрированный уставный капитал украинских банков составляет 181 млрд грн (на 1 января – 175 млрд грн). Чистые активы банков оцениваются в 1,23 трлн грн, или на 105 млрд больше, чем на начало этого года (**Левый берег** (<http://lb.ua>). – 2013. – 27.11).

В Україні за январь-октябрь 2013 г. продано 1 370 земельних участків несельськохозяйственного назначения государственной и коммунальной собственности общей площадью 428,6 га на сумму 215,4 млн грн. Об этом сообщила пресс-служба Государственного агентства земельных ресурсов (Госземагентство).

Согласно сообщению, на земельных торгах в этом году реализовано 55 земельных участков государственной и коммунальной собственности общей площадью 11,43 га на сумму 9,9 млн грн, а также прав аренды на 106 земельных участков общей площадью 236,93 га, размер годовой арендной платы за которые составляет 1,65 млн грн, и 10 прав суперфіція на земельные участки общей площадью 0,63 га стоимостью годовой аренды в 132,6 тыс. грн.

По данным ведомства, в государственный и местные бюджеты за январь-октябрь 2013 г. поступило 496,6 млн грн от продажи земельных участков несельскохозяйственного назначения государственной и коммунальной собственности с учетом суммы уплаты отсрочки за ранее проданные наделы, в том числе в государственный бюджет – 23,5 млн грн.

Кабінет Міністрів України очікує, що поступлення в сводний бюджет від продажі в 2013 г. участків несельскохозяйственного назначення або прав на них становитимуть 2,27 млрд грн.

В Україні за январь-сентябрь 2013 г. продано 1 111 земельних участків несельскохозяйственного назначения государственной и коммунальной собственности общей площадью 382,44 га на сумму 195,3 млн грн.

В I полугодии 2013 г. было продано 370 земельных участков несельскохозяйственного назначения государственной и коммунальной собственности общей площадью 209,6 га на сумму 103,5 млн грн (*Мінфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 27.11).

Облавтодоры могут выставить на приватизацию. Облавтодоры собираются преобразовать из дочерних

предприятий в публичные акционерные общества. Об этом сообщил «Коммерсанту-Украина» советник главы «Укравтодора» В. Галушко. «Это даст возможность в будущем развивать их за счет средств местных бюджетов или инвесторов после приватизации. Мы хотим создать рынок услуг по эксплуатации и содержанию дорог. ПАО смогут самостоятельно, без вмешательства «Укравтодора», брать кредиты и другие заимствования», – заявил он.

В настоящее время 25 облавтодоров входят в состав ГАК «Автомобильные дороги Украины», которая, в свою очередь, находится под управлением Госагентства автомобильных дорог («Укравтодор»). Издание отмечает, что агентство сейчас продвигает в правительстве постановление, которое бы сняло запрет на конвертацию акций ГАК при выделении, слиянии, присоединении, преобразовании (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 27.11).

Власти собираются перевести выплату зарплат сотрудников госструктур в госбанки. Минфин подготовил новые требования к банкам, которые имеют право выплачивать зарплаты бюджетникам, и их смогут выполнить лишь 3 из 84 банков, работающих сегодня с госсектором, – Ощадбанк, Укрэксимбанк и Укргазбанк.

Пока это только проект постановления, однако эксперты допускают, что его примут уже в этом году. И предлагают готовить украинцев заблаговременно.

«Чтобы смена банка не вызвала массового недовольства, нужно переводить клиентов из банка в банк постепенно. Тогда им смогут предложить в новом месте финансовые услуги, к которым они привыкли по своим зарплатным картам. Например, то же самое овердрафтное кредитование. Сама по себе процедура перевода счетов может занять месяц», – сказал «Вестям» президент Ассоциации украинских банков А. Сугоняко. Сейчас в Украине насчитывается 3,5 млн работников бюджетной сферы, фонд оплаты их труда превышает 49 млрд грн (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 27.11).

З початку року працівники Державного підприємства «Макіївугілля» видобули рекордну кількість вугілля – 2 млн тонн. Про це йдеться у вітальному листі першого заступника міністра енергетики та вугільної промисловості України І. Поповича на адресу шахтарів «Макіївугілля» та генерального директора підприємства М. Ничипора, повідомляє УНН.

«Від імені колегії Міністерства енергетики та вугільної промисловості України прийміть сповнені людської шані та поваги вітання з нагоди видобутку вугілля з початку року в обсязі 2 млн тонн. Переконаний, що професійні досягнення вашого трудового колективу стануть вагомим внеском в створення самодостатньої економіки нашої держави», – йдеться у привітанні заступника міністра (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 27.11).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Індекс промислової продукції в Україні знизився на 5,2 %.

У січні–жовтні 2013 р. порівняно з відповідним періодом 2012 р. індекс промислової продукції становив 94,8 %. Про це йдеться у повідомленні Державної служби статистики, передає УНН.

Зокрема, у добувній промисловості і розробленні кар’єрів за підсумками 10 місяців випуск продукції зменшився на 0,5 %, у т.ч. у добуванні кам’яного та бурого вугілля – на 3,7 %, сирої нафти та природного газу – на 3 %.

У переробній промисловості індекс промислової продукції зменшився на 8 %.

Так, на підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів за підсумками січня–жовтня 2013 р. обсяг виробленої продукції зменшився на 5,7 %.

Водночас одержано приріст продукції у м’ясній та кондитерській промисловості – на 6,5 % та 1,8 % відповідно. У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та

поліграфічній діяльності обсяги виробництва продукції зросли на 1,7 %.

У Держстатистики зазначили, що у машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, індекс промислової продукції становив 86,4 %.

Нагадаємо, що у січні-вересні індекс промислової продукції зменшився на 5 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 27.11).

Доходы от мобильной сотовой связи уменьшились.

В январе-октябре 2013 г. доходы операторов от предоставления услуг мобильной сотовой связи уменьшились на 0,2 %, или на 58,5 млн грн по сравнению с январем-октябрем 2012 г., до 26,264 млрд грн. Об этом говорится в сообщении Государственной службы специальной связи и защиты информации.

Доля доходов от мобильной сотовой связи в общих доходах связи составила 60,1 %.

Напомним, в январе-сентябре 2013 г. доходы операторов от предоставления услуг мобильной сотовой связи уменьшились на 0,1 %, или на 28 млн грн по сравнению с январем-сентябрем 2012 г., до 23 626,8 млн грн.

Крупнейшими операторами мобильной сотовой связи в Украине являются компании «МТС-Украина», «Киевстар», «Астелит» (бренд Life:)) (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 27.11).

Государственная администрация железнодорожного транспорта Украины («Укрзализныця») в январе-октябре текущего года недополучила более 153 млн грн от областных государственных администраций за перевозку пассажиров льготных категорий в пригородном сообщении, сообщила пресс-служба ведомства.

Согласно сообщению, железные дороги страны за 10 месяцев осуществили перевозку льготных категорий пассажиров на сумму 277,4 млн грн, тогда как им компенсированы лишь

44,8 % от суммы оказанных услуг. По данным пресс-службы, наибольшую компенсацию получила Приднепровская железная дорога – 56,2 % от суммы услуг по перевозке льготников, при этом задолженность составила 22 млн грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 27.11).

Організація Економіческого сортування та розвитку прогнозує, що преодолення економіческого спада в єврозоні буде медленним і приведе до підйому тільки в 2015 р. Выступая после встречи в Брюсселе с депутатами Европарламента, генеральный секретарь ОЭСР отметил необходимость рекапитализации банков и финансирования реальной экономики.

«Недостаточно, чтобы банки не банкротились, они должны выдавать своим клиентам ссуды, – сказал А. Гурриа. – Проблема сейчас в том, что банки до сих пор не выдают кредитов. Правительства могут им помочь, предоставив какие-то гарантии, стимулы, и возможно, беря на себя их первоначальные потери».

В среду А. Гурриа отправляется в Грецию, чтобы представить главе кабинета, министрам финансов и государственной администрации доклад о состоянии греческой экономики. Он передаст также свои рекомендации по её подъёму.

«Такая страна, как Греция, не вышедшая ещё из программы помощи, очень уязвима и нуждается в поддержке, – продолжал А. Гурриа. – Ей предстоит ещё много поработать над сбором налогов и приватизацией. Нужно заложить фундамент для конкурентоспособности, улучшить образование и сферу инноваций. Такое не может произойти сразу, на это требуется время».

Глава ОЭСР отмечает, что Греция сможет выйти из кризиса, только если весь Евросоюз вернётся к уверенному росту.

А. Гурриа сказал, что Евросоюз слишком медленно реагировал на углубление греческого кризиса. По его мнению, помочь Афинам нужно было на три года раньше (*Euronews* (<http://ru.euronews.com>). – 2013. – 26.11).

* * *

Британская экономика остается одной из самых быстрорастущих в Европе.

Оценка роста ВВП Великобритании в III квартале подтверждена на уровне 0,8 %, свидетельствуют данные Управления национальной статистики.

Наибольший вклад в рост внес рост расходов потребителей на 0,8 %. Это восьмое увеличение подряд, а темпы роста стали максимальными более чем за три года. Тем не менее, падение экспорта на 2,4 % в III квартале усиливает опасения того, что восстановление экономики будет неустойчивым.

Снижение объема экспорта оказалось максимальным более чем за два года, а импорт вырос на 0,9 %.

С учетом того, что доходы населения продолжают падать в реальном выражении, так как темпы роста заработной платы отстают от темпов инфляции после финансового кризиса, представители Банка Англии сомневаются в долгосрочном стабильном восстановлении экономики на основе потребительских расходов.

Пока же восстановление, которое началось в январе, продолжается, а экономика Великобритании остается одной из самых быстрорастущих в регионе (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 27.11).

* * *

Безробіття в Ірландії за підсумками третього кварталу поточного року скоротилася до рекордних 12,8 %. Про це свідчать дані Центрального статистичного управління країни, передає ІТАР-ТАСС.

Згідно з опублікованими даними, зниження триває вже останні півтора року. Безробітними вважаються 282,9 тис. осіб, причому відсоток тих, хто не може знайти роботу більше року, також впав і становив 7,6 %.

«Статистичні дані свідчать, що реалізована урядом програма стимулювання економіки і створення нових робочих місць успішно працює. Більше однієї тисячі осіб на тиждень влаштовуються на роботу», – заявив міністр соціального захисту

Дж. Бертон. Ірландська конфедерація бізнесу та роботодавців (IBEC) назвала дані «переконливим доказом того, що в економіці країни намітилися позитивні тенденції».

«Приємно бачити, що нові робочі місця створюються у всіх галузях. Сільське господарство, виробництво, туризм і технологічний сектор є лідерами, але вже видно, що почалося поступове відновлення зайнятості в сфері будівництва», – зазначив провідний економіст IBEC Ф. О'Брайен.

Його колега А. Маккуенд впевнений, що зниження безробіття не було викликано виключно високим рівнем еміграції. «У той час, як еміграція зіграла свою роль у подальшому зниженні безробіття, вже зараз зрозуміло, що це не єдина причина. Ми бачимо, що значно збільшилася кількість пропозицій на ринку праці, що, безсумнівно, відіб'ється на економіці країни в цілому в найближчі місяці», – додав експерт (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 27.11).

РЕЗОНАНС

Бюллетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 91

Бюллетень підготували:

О. Ворошилов, С. Горова, О. Симоненко, І. Соколова.

Редактори: Т. Дубас,

О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп'ютерна верстка:

І. Соколова

Підп. до друку 28.11.2013.

Формат 60x84 1/16. Обл.-вид. арк. 3,34. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів
видавничої продукції
ДК № 1390 від 11.06.2003 р.